

mulier instituut

**Borging Sportimpulsprojecten ronde
2014**

Linda Ooms

Vicky Dellas

Caroline van Lindert

Borging Sportimpulsprojecten ronde 2014

in opdracht van ZonMw

**Linda Ooms
Vicky Dellas
Caroline van Lindert**

© *Mulier Instituut*
Utrecht, augustus 2018

Mulier Instituut

sportonderzoek voor beleid en samenleving

Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht

Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht

T +31 (0)30 721 02 20 | I www.mulierinstituut.nl

E info@mulierinstituut.nl | T @mulierinstituut

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
1. Achtergrond	9
1.1 Inleiding	9
1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen	11
2. Methode	13
2.1 Online enquête	13
2.2 Verdiepende interviews	14
3. Resultaten	17
3.1 Respons	17
3.2 Achtergrondkenmerken projecten	18
3.3 Borging sport- en beweegactiviteiten	21
3.4 Borging sport- en beweegdeelname deelnemers	32
3.5 Borging samenwerking	34
3.6 Borging kennis en expertise	38
3.7 Belangrijkste opbrengsten Sportimpuls	39
3.8 Bevorderende en belemmerende factoren borging	41
4. Conclusies en aanbevelingen	45
5. Referenties	51
Bijlage 1 Online vragenlijst	53
Bijlage 2 Interviewschema non-respons projecten	65
Bijlage 3 Voorbeeld interviewschema: (deels) voortgezet JILIB-project	67
Bijlage 4 Voorbeeld interviewschema: gestopt JILIB-project	71

Samenvatting

Sinds 2012 kunnen lokale sport- en beweegaanbieders via de Sportimpulsregeling tweejarige financiële ondersteuning ontvangen bij het opzetten van lokaal vraaggericht sport- en beweegaanbod. Het doel van de Sportimpuls is om een hogere en vooral duurzame sport- en beweegdeelname te bereiken. De regeling is gericht op mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen of dreigen te stoppen met sporten en bewegen. Naast deze 'reguliere' Sportimpulsregeling hebben sport- en beweegaanbieders sinds 2013 ook de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen voor de Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht (KSG). In 2014 is daar de Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB) bijgekomen. In dit onderzoek staat de borging centraal van de 177 Sportimpulsprojecten die in 2014 zijn gestart (113 reguliere Sportimpulsprojecten, 47 JILIB-projecten en 17 KSG-projecten). Wat is na afloop van de tweejarige subsidieperiode nog over van de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014? Hierbij is gekeken naar verschillende aspecten van borging, namelijk de borging van de opgezette sport- en beweegactiviteiten, financiën, opgezette samenwerkingsverbanden, structurele sport- en beweegdeelname van deelnemers en de opgedane kennis en expertise. Data zijn verzameld via een online enquête onder de hoofdaanvragers (n=114, respons= 64%) en verdiepende interviews (n=14) met projecten die (deels) zijn voortgezet en die zijn gestopt. Daarnaast zijn tien korte telefonische interviews gehouden met hoofdaanvragers die de online enquête niet hebben ingevuld. Dit is gedaan om te achterhalen of de non-respons een selecte groep was, bijvoorbeeld projecten die niet zijn geborgd. Dit bleek niet het geval te zijn.

Samengevat heeft de Sportimpuls voor de meeste ondervraagde projecten een 'beweging in de goede richting in gang gezet', waardoor nieuwe samenwerkingsverbanden zijn opgezet, nieuw sport- en beweegaanbod is gerealiseerd, nieuwe doelgroepen zijn bereikt en kennis en ervaringen zijn opgedaan met het opzetten en uitvoeren van het project. Dit zijn zaken die zonder deze 'impuls' niet van de grond zouden zijn gekomen. Terugkerend op de hoofdvraag van het onderzoek '*Wat is na afloop van de tweejarige subsidieperiode nog over van de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014?*', zien we dat voor de meeste ondervraagde projecten (een deel van) de opgezette activiteiten en samenwerkingsverbanden zijn gecontinueerd. Daarnaast heeft grotendeels borging van kennis en expertise plaatsgevonden. Een tekort aan deelnemers vanwege geen of weinig vraag naar het aanbod vanuit de doelgroep is de belangrijkste reden voor het niet continueren van de activiteiten, samen met een gebrek aan financiële middelen voor de uitvoer. Verder blijft de borging van de sport- en beweegdeelname van met name deelnemers die niet naar structureel vervolgaanbod zijn begeleid achter. Hetzelfde geldt voor kinderen en jongeren waarvan ouders het belang van sporten en bewegen niet inzien. Een samenwerking waarin iedereen ruimte krijgt om zijn of haar expertise in te zetten, waarin planmatig en vraaggericht wordt gewerkt en draagvlak bestaat voor (nieuwe) sport- en beweegactiviteiten binnen de eigen organisatie en bij partners en deelnemers, bevorderen de borging van de activiteiten. De resultaten uit het huidige onderzoek zijn in het algemeen redelijk vergelijkbaar met de resultaten uit het borgingsonderzoek naar de ronde 2012 en 2013 Sportimpulsprojecten. Een opvallend verschil is dat in het huidige onderzoek het percentage projecten dat de activiteiten geheel heeft voortgezet een stuk lager is. Het percentage projecten dat de activiteiten gedeeltelijk heeft voortgezet is hoger. Er zijn geen verschillen in het aandeel projecten dat de activiteiten helemaal heeft gestopt. Een verklaring voor deze verschillen ontbreekt. Om de borging van lopende Sportimpulsprojecten en soortgelijke (toekomstige) sportstimuleringsprojecten te bevorderen, is het van belang om (ondersteuning te bieden bij) meer vraaggericht (te) werken bij de ontwikkeling en keuze van (vervolg)aanbod, ervoor te zorgen dat financiële borging al voor de start van een project wordt meegenomen, deelnemers worden begeleid naar structureel vervolgaanbod en ouders meer worden betrokken bij het sporten en bewegen van hun kind(eren).

1. Achtergrond

In dit hoofdstuk wordt de achtergrond van de Sportimpulsregeling uitgelegd en worden de doelstelling van het onderzoek en de bijbehorende onderzoeksvragen besproken.

1.1 Inleiding

Voldoende bewegen is belangrijk voor het bevorderen en in stand houden van een goede gezondheid (WHO, 2011). Volgens de meest recente beweegerichtlijnen van de Gezondheidsraad moeten volwassenen minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning doen, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. Voor kinderen en jeugd is dit zelfs elke dag een uur aan (tenminste) matig intensieve activiteiten. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordelen. Ook het doen van spier- en botversterkende activiteiten en het voorkomen van veel stilzitten, maken onderdeel uit van de richtlijnen (Gezondheidsraad, 2017). In 2017 voldeed 47 procent van de Nederlanders van 4 jaar en ouder aan deze beweegerichtlijnen (CBS & RIVM, 2017). Dat betekent dat meer dan de helft van de Nederlandse bevolking van 4 jaar en ouder te weinig beweegt en een verhoogde kans heeft op het krijgen van allerlei gezondheidsproblemen (WHO, 2011).

Met het programma Sport en Bewegen in de Buurt (SBB) wil het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) bijdragen aan een gezonde en actieve samenleving door mensen meer kansen te bieden om te sporten en te bewegen. De gezonde keuze moet de gemakkelijke keuze worden. Het programma is in 2012 gestart en loopt door tot en met 2018.¹ De centrale doelstelling van het programma is dat voor iedere Nederlander passend, veilig en toegankelijk sport- en beweegaanbod in de buurt aanwezig is (VWS, 2015). Een belangrijk onderdeel van dit programma, naast de inzet van buurtsportcoaches², is de Sportimpuls. Sinds 2012 kunnen lokale sport- en beweegaanbieders via de Sportimpulsregeling tweejarige financiële ondersteuning ontvangen bij het opzetten van lokaal vraaggericht sport- en beweegaanbod. Het doel van de Sportimpuls is om een hogere en vooral duurzame sport- en beweegdeelname te bereiken. De regeling is gericht op mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen of dreigen te stoppen met sporten en bewegen.³ Naast deze 'reguliere' Sportimpulsregeling hebben sport- en beweegaanbieders sinds 2013 de mogelijkheid, samen met partijen uit de (jeugd)gezondheidszorg, om een aanvraag in te dienen voor de Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht (KSG).⁴ De focus lag in eerste instantie op het ontwikkelen van sport- en beweegaanbod voor de doelgroepen 0- tot 4-jarigen en 12- tot 18-jarigen met (risico op) (ernstig) overgewicht en hun ouders. Vanaf 2017 is de doelgroep 4- tot 12-jarigen met (risico op) (ernstig) overgewicht ook toegevoegd aan KSG. Naast het ontwikkelen van sport- en beweegaanbod voor de doelgroep van KSG zijn 1) samenwerking tussen zorg en sport en 2) opvoedingsondersteuning en ouderparticipatie kernelementen van de KSG-aanpak. In 2014 is de regeling Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB) toegevoegd.⁵ Deze regeling richt zich op het bevorderen van de sport- en beweegparticipatie van 0-21-jarigen (en hun ouders) uit gezinnen met een laag inkomen. De

¹ Begin 2018 is de laatste ronde van de Sportimpuls van start gegaan. De projecten die in 2018 zijn gestart, lopen nog door tot en met 2020.

² De buurtsportcoach heeft de taak om meer mensen te laten sporten en bewegen in de buurt. De buurtsportcoach legt de verbinding tussen sportaanbieders en welzijn, gezondheidszorg, jeugdzorg, kinderopvang en onderwijs. Een buurtsportcoach kan in dienst zijn van een gemeente, maar ook van een school, vereniging of stichting. De gemeente voert de regie over de lokale inzet van buurtsportcoaches en krijgt hiervoor financiële ondersteuning van de Rijksoverheid. Zie: <http://www.sportindebuurt.nl/buurtsportcoaches/wat-zijn-buurtsportcoaches/>

³ <http://www.sportindebuurt.nl/sportimpuls/sportimpuls-regulier/index.html>

⁴ <http://www.sportindebuurt.nl/sportimpuls/sportimpuls-kinderen-sportief-op-gewicht/>

⁵ <http://www.sportindebuurt.nl/sportimpuls/sportimpuls-jeugd-in-lage-inkomensbuurten/>

aanpak moet aansluiten bij het gemeentelijk armoedebeleid. Ouderparticipatie is een kernelement van de JILIB-aanpak.

Voor een Sportimpulsaanvraag moeten sport- en beweegaanbieders kiezen uit sport- en beweegaanbod (interventies) van de Menukaart Sportimpuls (reguliere regeling en JILIB-regeling) of Menukaart Sportimpuls KSG (regeling KSG).⁶ De Menukaart is een overzicht van sport- en beweegaanbod dat de afgelopen jaren is ontwikkeld door sportbonden, beweegaanbieders, fitnessorganisaties en andere sport- en beweegorganisaties en op verschillende plekken in Nederland succesvol is toegepast. De sport- en beweeginterventies op de Menukaart zijn allemaal 'erkende' interventies. Ze zijn beoordeeld op kwaliteit, effectiviteit en uitvoerbaarheid binnen het Erkenningstraject Interventies en hebben minimaal de erkenning 'Goed Beschreven'.⁷

In 2017 is door het Mulier Instituut een eerste onderzoek uitgevoerd naar de borging van de 339 Sportimpulsprojecten uit de rondes 2012 en 2013 (Ooms, Scholten & Van Lindert, 2017). Hieruit blijkt dat bij de helft van de projecten de activiteiten nog geheel worden uitgevoerd en bij 10 procent de activiteiten geheel zijn gestopt. Bij iets meer dan een derde van de projecten worden de activiteiten nog deels uitgevoerd. Bij iets meer dan drie kwart van de ondervraagde projecten zijn de opgezette samenwerkingsverbanden gecontinueerd. Daarnaast heeft bij 8 op de 10 projecten borging van kennis en expertise plaatsgevonden. Een gebrek aan financiële middelen bij uitvoerders, beperkte financiële middelen bij de doelgroep en geen of weinig vraag naar het aanbod vanuit de doelgroep zijn volgens het borgingsonderzoek de drie belangrijkste redenen waarom activiteiten zijn gestopt of nog maar deels worden uitgevoerd. Verder blijft de borging van de sport- en beweegdeelname van met name kwetsbare doelgroepen achter. Op basis van het onderzoek is een aantal aanbevelingen gedaan om de borging van huidige en toekomstige Sportimpulsprojecten te verbeteren.

Vanaf 2013-2014 is een aantal wijzigingen doorgevoerd in de aanvraagprocedure van de Sportimpuls die de borging van de projecten kan bevorderen, zoals het vraaggericht werken, het betrekken van de buurtsportcoach in het project, en het verplicht samenwerken met de gemeente en interventie-eigenaar (Van Lindert, Scholten & Brandsema, 2017). De vraag is of deze maatregelen de (verschillende aspecten van) borging ook daadwerkelijk hebben bevorderd en of dat is terug te zien bij projecten die vanaf 2014 van start zijn gegaan. Daarom is het wenselijk om voor deze projecten de mate van borging te onderzoeken en dit te vergelijken met de borging van de Sportimpulsprojecten uit de rondes 2012 en 2013.

Onder borging wordt in het huidige rapport verstaan: 'Het vasthouden van wat is gerealiseerd of bereikt.' Belangrijke onderdelen van borging zijn (Aalbers, 2016; Oranje Fonds & Kenniscentrum Sport, 2016; Zeinstra & Van der Velden, 2015):

- Borging van activiteiten: wat hebben de Sportimpulsprojecten concreet opgeleverd aan structurele sport- en beweegactiviteiten?
- Borging van financiën: hoe worden de sport- en beweegactiviteiten na afloop van de subsidieperiode gefinancierd?
- Borging van sport- en beweegdeelname van deelnemers: zijn deelnemers blijvend aan de activiteiten verbonden, doorgestroomd naar duurzaam sport- en beweegaanbod of blijven zij zelfstandig actief?
- Borging van de samenwerking: zijn de opgezette samenwerkingsverbanden voortgezet?

⁶ <http://www.sportindebuurt.nl/sportimpuls/menukaart-sportimpuls/>

⁷ Binnen het Erkenningstraject Interventies zijn drie erkenningsniveaus te onderscheiden: 1) Goed Beschreven: er is een goede beschrijving van de doelen, aanpak en uitvoer van de interventie; 2) Goed Onderbouwd: de werkzaamheid van de interventie is aan de hand van wetenschappelijke theorieën/modellen onderbouwd; 3) Effectief: de effecten van de interventie zijn in wetenschappelijk onderzoek aangetoond. Wanneer een interventie positief wordt beoordeeld op één van deze niveaus, dan spreken we van een erkende interventie. Kenniscentrum Sport coördineert het erkenningstraject voor sport- en beweeginterventies.

- Borging van kennis en expertise: hoe blijft de opgebouwde kennis en expertise behouden?

Bij dit onderzoek staat de borging van de 177 Sportimpulsprojecten die in 2014 zijn gestart centraal. Het betreft 113 reguliere Sportimpulsprojecten, 47 JILIB-projecten en 17 KSG-projecten. Deze projecten zijn in de loop van 2016 afgerond.

1.2 Doelstelling en onderzoeksvragen

Het doel van dit onderzoek is: *inzicht krijgen in de mate waarin en de wijze waarop de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014 na afloop van de tweejarige subsidieperiode zijn geborgd en wat daarin belemmerende en bevorderende factoren zijn, ten einde aanbevelingen te formuleren voor het verbeteren van de randvoorwaarden/mogelijkheden voor borging bij lopende Sportimpulsprojecten waaronder de Sportimpulsprojecten die in de laatste ronde (2018) zijn gestart.*

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van ZonMw. ZonMw is betrokken bij de aanvraagprocedure van Sportimpulsprojecten, bewaakt de voortgang van lopende Sportimpulsprojecten en ondersteunt deze projecten in de uitvoering. De resultaten van het onderzoek bieden ZonMw en andere partijen, in het bijzonder het Ondersteuningspunt Sportimpuls, die betrokken zijn bij de ondersteuning van Sportimpulsprojecten, input voor ondersteuningsmogelijkheden gericht op borging. Voor het ministerie van VWS biedt het onderzoek inzicht in de vraag wat de afgeronde projecten, volgens respondenten, hebben opgeleverd en wat daarbij mogelijk de beïnvloedende factoren zijn. De resultaten kunnen bijdragen aan bijstelling of vernieuwing van het beleid na 2018. Tot slot bieden de resultaten handvatten voor lokale sport- en beweegaanbieders als het gaat om borging van hun lokale sport- en beweeginitiatieven (die buiten de Sportimpuls zijn opgezet).

De centrale onderzoeksvraag is: wat is na afloop van de tweejarige subsidieperiode nog over van de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014?

Hiervan afgeleid zijn de volgende deelvragen geformuleerd:

1. In welke mate en hoe zijn de activiteiten die uit de projecten zijn ontstaan na afloop (financieel) gecontinueerd?
2. In welke mate en hoe zijn de deelnemers structureel blijven bewegen na afronding van de projectperiode?
3. In welke mate en hoe zijn de samenwerkingsverbanden, die als gevolg van de projecten zijn ontstaan, na afloop voortgezet?
4. In welke mate en hoe is er sprake van borging t.a.v. opgedane kennis en ervaringen?
5. Welke belemmerende en bevorderende factoren spelen een rol bij de borging van de projecten?
6. In hoeverre zijn er verschillen in bovenstaande aspecten tussen de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014 en de Sportimpulsprojecten uit de eerdere rondes (2012 en 2013)?

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven, gevolgd door een beschrijving van de resultaten in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 sluit af met de belangrijkste conclusies van het onderzoek en een aantal aanbevelingen om de borging van de Sportimpulsprojecten te bevorderen.

2. Methode

Voor dit onderzoek zijn via een kwantitatieve en kwalitatieve methode data verzameld, in de vorm van een online enquête en (verdiepende) interviews bij afgeronde Sportimpulsprojecten uit de ronde van 2014. Beide deelonderzoeken worden hieronder toegelicht.

2.1 Online enquête

Voor het borgingsonderzoek in 2017 is in samenspraak met ZonMw een online enquête ontwikkeld (Ooms, Scholten & Van Lindert, 2017). Deze enquête is in het huidige onderzoek als uitgangspunt genomen. Bij het opstellen van de vragen is rekening gehouden met de borgingscriteria die in de aanvraagprocedure van de Sportimpuls ronde 2014 staan. De borgingscriteria van ronde 2014 verschiden niet wezenlijk van de criteria in rondes 2012 en 2013. Daarnaast zijn borgingsaspecten, die uit eerder onderzoek naar voren zijn gekomen, meegenomen (o.a. Aalbers, 2016; Oranje Fonds & Kenniscentrum Sport, 2016; Zeinstra & Van der Velden, 2015). In dit onderzoek is gekeken naar borging van:

- activiteiten/aanbod;
- financiën;
- sport- en beweegdeelname van deelnemers;
- samenwerking;
- kennis en expertise.

Daarnaast is gevraagd naar factoren die een bevorderende dan wel belemmerende rol spelen bij de borging van de projecten en of de respondent bereid was deel te nemen aan een (diepte)interview.

In overleg met ZonMw zijn op basis van de kenmerken/doelgroepen van de JILIB- en KSG-projecten kleine aanpassingen aan de vragenlijst gemaakt. Zo is bijvoorbeeld een aantal specifieke samenwerkingspartners voor JILIB- en KSG-projecten als antwoordopties toegevoegd. De JILIB-projecten zijn in 2014 gestart. Deze zijn in het borgingsonderzoek over ronde 2012 en 2013 niet bevroegd. Voor een optimale vergelijkbaarheid met het vorige onderzoek zijn de aanpassingen echter minimaal geweest (zie bijlage 1 voor de vragenlijst en de aanpassingen).

Voor het invullen van de enquête zijn de hoofdaanvragers van de afgeronde Sportimpulsprojecten uit ronde 2014 benaderd. De hoofdaanvrager is altijd een lokale sport- en beweegaanbieder, bijvoorbeeld een vertegenwoordiger van een sportvereniging of fitnesscentrum. De hoofdaanvrager heeft de Sportimpulsaanvraag samen gedaan met andere lokale partners, zoals een gemeente, (jeugd)zorgorganisatie en andere sport- en beweegaanbieders. ZonMw heeft een adressenbestand aangeleverd met contactgegevens van in totaal 113 reguliere Sportimpulsprojecten, 47 JILIB-projecten en 17 KSG-projecten. In dat bestand zijn ook variabelen opgenomen die reeds bij ZonMw bekend zijn, zoals het soort project (regulier/JILIB/KSG) en projectbudget. Deze variabelen zijn aan de data van de vragenlijst gekoppeld. De vragenlijst is op 28 februari 2018 uitgezet onder 177 hoofdaanvragers. Hierbij ontvingen de hoofdaanvragers een e-mail met uitleg over het onderzoek en een link naar de online vragenlijst. Om de respons te verhogen is een week later (7 maart 2018) een herinneringsmail verstuurd. Respondenten hadden in totaal twee weken de tijd om de vragenlijst te voltooien.

Non-respons analyse

Om inzicht te krijgen in de redenen voor de non-respons, is in dit onderzoek een non-respons analyse uitgevoerd, zowel kwantitatief als kwalitatief. Bij de kwantitatieve analyses is gekeken naar verschillen tussen geïnccludeerde projecten en niet-geïnccludeerde projecten op basis van soort project (regulier/JILIB/KSG) en projectbudget (< € 90.000,- vs. ≥ € 90.000,-). Het is mogelijk dat de niet-geïnccludeerde projecten juist de projecten zijn die minder goed zijn verlopen of waarbij de activiteiten zelfs helemaal zijn gestopt. In het

borgingsonderzoek van 2017 was geen zicht op de mate van borging van activiteiten bij de niet-geïnccludeerde projecten (Ooms, Scholten & Van Lindert, 2017). Daarom zijn in het huidige onderzoek hoofdaanvragers van tien projecten (16% van de non-respons) die de online enquête niet hadden ingevuld, benaderd voor een kort telefonisch interview. Deze projecten zijn door middel van een aselechte steekproef onder de non-respondenten gekozen. Een beschrijving van deze projecten is te vinden in tabel 2.1. Aan de non-respondenten is gevraagd naar hun redenen om niet deel te nemen aan het onderzoek, de mate van borging van de (sport- en beweeg)activiteiten en de opgezette samenwerkingsverbanden en hun algemene ervaringen met de Sportimpuls en borging (zie bijlage 2 voor het interviewschema voor de non-respondenten).

Tabel 2.1 Geselecteerde non-respons projecten voor telefonische interviews (n=10)

Project	Sportimpuls	Voortzetting activiteiten	Doelgroep	Budget
1	Regulier	Deels	Volwassenen	€ 89.552
2	Regulier	Deels	Kinderen (praktijkschool) en hun ouders	€ 124.000
3	Regulier	Deels	Jeugd en volwassenen	€ 102.400
4	Regulier	Geheel	Volwassenen met afstand tot arbeidsmarkt	€ 96.378
5	Regulier	Geheel	(Chronisch zieke) ouderen	€ 61.155
6	Regulier	Geheel	Jongeren, volwassenen en ouderen	€ 76.250
7	JILIB	Gestopt	Kinderen 4-12 jaar	€ 53.380
8	JILIB	Deels	Kinderen 4-12 jaar, hun ouders en leerkrachten	€ 124.877
9	KSG	Gestopt	Kinderen 0-4 jaar en hun ouders	€ 119.673
10	KSG	Geheel	Kinderen 0-4 jaar en pedagogisch medewerkers kinderdagverblijven	€ 55.775

2.2 Verdiepende interviews

Ter verdieping is op basis van de resultaten van de online enquête een selectie gemaakt van veertien projecten die voor verdiepende interviews zijn benaderd. Hierbij zijn de volgende aspecten meegenomen: toestemming van de respondent om te benaderen voor een interview, soort subsidieregeling (regulier/JILIB/KSG) en mate van voortzetting van de activiteiten (geheel, deels, gestopt). Vervolgens is een selectie gemaakt op basis van verschillende soorten typen aanbieders, doelgroepen en aangeboden activiteiten. In tabel 2.2 zijn de kenmerken van de geselecteerde projecten weergegeven.

Tabel 2.2 Geselecteerde projecten voor verdiepende interviews (n=14)

Project	Sportimpuls	Voortzetting		Doelgroep	Methode interview	Aantal geïnterviewde personen
		activiteiten	Type aanbieder			
1	Regulier	Gestopt	Sportvereniging	Ouderen 55+	Telefonisch	1
2	Regulier	Gestopt	Sportvereniging	Inactieve volwassenen	Telefonisch	1
3	Regulier	Deels	Lokale sportservice/ lokaal sportloket	(Chronisch zieke) ouderen	Groepsgesprek	2
4	Regulier	Deels	Welzijnsorganisatie	Meisjes en vrouwen	Groepsgesprek	2
5	Regulier	Deels	Sportvereniging	Volwassenen met (risico op) een chronische aandoening 45+	Groepsgesprek	5
6	Regulier	Geheel	(Sport)fysiotherapeut	Jeugd en hun ouders	Groepsgesprek	5
7	JILIB	Gestopt	Sportvereniging	Jeugd	Telefonisch	1
8	JILIB	Deels	Sportvereniging	Jeugd met een beperking	Individueel interview	1
9	JILIB	Deels	Lokale sportservice/ lokaal sportloket	Kinderen 4-12 jaar	Groepsgesprek	2
10	JILIB	Deels	Welzijnsorganisatie	Jeugd	Groepsgesprek	5
11	JILIB	Geheel	Sportstichting	Kinderen en jeugd	Groepsgesprek	4
12	JILIB	Geheel	Sportvereniging	Jeugd 10-18 jaar	Groepsgesprek	2
13	KSG	Gestopt	Sportschool/ fitnesscentrum	Jeugd 12-18 jaar en hun ouders	Telefonisch	1
14	KSG	Geheel	Sportstichting	Kinderen 3-6 jaar en hun ouders	Groepsgesprek	4

Voor projecten waarbij de activiteiten deels of geheel zijn voortgezet, zijn groepsinterviews op locatie gehouden (2 tot 5 personen). Hierbij was altijd de hoofdaanvrager aanwezig, vaak samen met de belangrijkste samenwerkingspartner(s) zoals sportvereniging, buurtsportcoach, gemeente, de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) of commerciële sportaanbieder. Eén project vormde hierop een uitzondering. Daar is alleen een persoonlijk interview met de hoofdaanvrager gehouden. Indien de projectactiviteiten geheel waren gestopt, is alleen een telefonisch interview met de hoofdaanvrager gehouden.

Tijdens de interviews is dieper ingegaan op de mate waarin de activiteiten zijn voortgezet en welke factoren hierbij een rol spelen. Voor de vergelijkbaarheid tussen onderzoeken zijn de interviewschema's, die in het borgingsonderzoek van 2017 zijn ontwikkeld, als uitgangspunt genomen. Voor het huidige onderzoek zijn zes interviewschema's gemaakt, per soort project (regulier/JILIB/KSG) twee interviewschema's: één voor projecten die (deels) zijn voortgezet en één voor projecten die zijn gestopt. In samenspraak met ZonMw zijn op basis van de kenmerken/doelgroepen van de JILIB- en KSG-projecten kleine aanpassingen aan de interviewschema's gemaakt (zie bijlage 3 en 4 voor voorbeeld interviewschema's). Bij de JILIB- en KSG-projecten is bijvoorbeeld ook gevraagd naar (borging van) ouderparticipatie en samenwerking met (jeugd)gezondheidszorgorganisaties. De interviews zijn uitgevoerd in de periode juni tot en met juli 2018 en duurden gemiddeld een uur en een kwartier (groepsinterviews) en een half uur (telefonische interviews). Alle interviews zijn opgenomen met een digitale geluidsrecorder en in een verslag uitgewerkt.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de online enquête en de verdiepende interviews beschreven. De resultaten van de verdiepende interviews dienen hierbij als extra toelichting en/of reflectie op de resultaten van de online enquête. De resultaten worden in het algemeen beschreven. Dit vanwege het lage aantal JILIB- en KSG-projecten in vergelijking met het aantal reguliere projecten. Waar nodig worden opvallende verschillen tussen reguliere projecten, JILIB- en KSG-projecten benoemd. Indien de resultaten duidelijk verschillen van de resultaten van het borgingsonderzoek naar de Sportimpulsprojecten uit rondes 2012 en 2013 (Ooms, Scholten & Van Lindert, 2017), wordt dit aangegeven.

3.1 Respons

De online enquête is ingevuld door 114 hoofdaanvragers (respons 64%; zie tabel 3.1). De respons is duidelijk hoger dan de respons in het borgingsonderzoek naar de projecten uit rondes 2012 en 2013 (respons 53%).

Tabel 3.1 Responsoverzicht online enquête

Soort project	Benaderd, n	Respons, n (%)
Reguliere Sportimpuls	113	75 (66)
Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB)	47	29 (62)
Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht (KSG)	17	10 (59)
Totaal	177	114 (64)

Non-respons analyse

De resultaten van de kwantitatieve non-respons analyse staan beschreven in tabel 3.2. Tussen de geïnccludeerde projecten en niet-geïnccludeerde projecten (non-respons) zien we geen significante verschillen naar soort project. Bij de niet-geïnccludeerde projecten is het percentage projecten met een budget hoger of gelijk aan € 90.000,- significant hoger.

Tabel 3.2 Geïnccludeerde projecten en niet-geïnccludeerde projecten (non-respons) naar soort project en budget (in procenten)

	Projecten waarvoor online enquête is ingevuld (n=114)	Non-respons (n=63)
<i>Soort project</i>		
Regulier	66	60
JILIB	25	29
KSG	9	11
<i>Budget</i>		
< € 90.000,-	68	52
≥ € 90.000,-	32	48*

* Significant ($p < 0.05$) verschil tussen geïnccludeerde en niet-geïnccludeerde projecten.

Acht van de tien geïnterviewde non-responsprojecten zijn deels of geheel voortgezet (zie tabel 2.1). De geïnterviewde personen waren hoofdaanvragers en/of projectleiders. Geen van hen heeft de vragenlijst bewust niet ingevuld. Het is er bij hen voornamelijk bij ingeschoten doordat het niet meteen is gedaan en de e-mail steeds lager in de mailbox kwam te zitten. Vooral bij de grotere projecten (budget $\geq$ € 90.000,-), waarbij meerdere personen betrokken waren, werd de e-mail naar een of meerdere personen doorgestuurd, maar uiteindelijk niet ingevuld omdat onduidelijk was wie hier verantwoordelijk voor was. Ook kwam het voor dat

personen eerst over bepaalde vragen wilden overleggen omdat zij zelf het antwoord niet goed wisten. Vervolgens schoot het invullen van de vragenlijst erbij in. Dit zijn ook de belangrijkste redenen dat deze projecten onder de geïnterviewde non-respons projecten licht oververtegenwoordigd zijn. In het algemeen vonden alle respondenten het prettig dat ze alsnog de kans kregen om enkele verdiepende vragen over het project te beantwoorden:

“Omdat er om veel cijfers werd gevraagd, wilde ik de vragenlijst samen met iemand invullen die hier meer over weet. Die collega is toen uitgevallen wegens ziekte en vervolgens is dit niet meer opgepakt. Heel fijn dat het nu op deze manier kan.” Gezondheidszorg, KSG-project, deels voortgezet.

Het doel van de interviews met de non-respons projecten was om een beeld te krijgen of dit om een selectieve groep gaat. Bijvoorbeeld dat dit voornamelijk projecten zijn waarvan de activiteiten niet zijn geborgd. Dit bleek niet het geval. Van slechts twee van de tien geïnterviewde projecten zijn de activiteiten niet geborgd. Ook de overige resultaten komen sterk overeen met de overige geïnterviewde projecten. In tabel 3.3 zijn de belangrijkste resultaten samengevat.

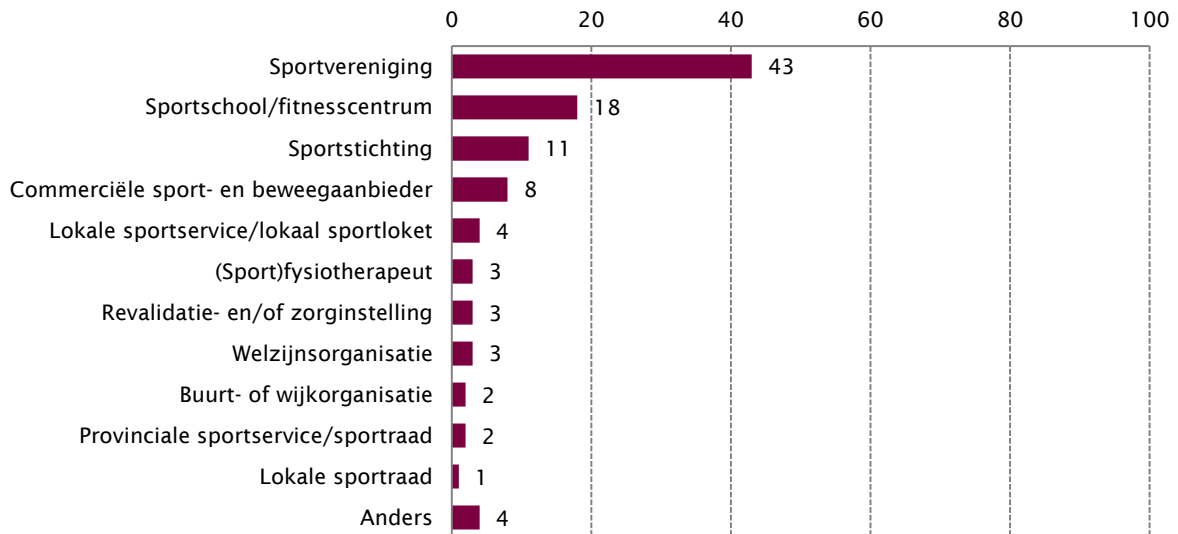
Tabel 3.3 Weergave van de belangrijkste resultaten uit de interviews met de non-respons projecten (n=10)

Voortzetting van de activiteiten	Samenwerking	Algemene ervaringen met de Sportimpuls
Bij acht van de tien projecten zijn de activiteiten (deels) voortgezet. Factoren die hebben bijgedragen aan de borging van de activiteiten zijn draagvlak bij de betrokkenen en het financieel goed hebben uitgedacht van de kostendekking na de projectperiode. Vaak is dit door de activiteiten te borgen binnen een organisatie, bijvoorbeeld een school of door de deelnemers om een bijdrage te vragen.	De meeste projecten hebben relatief veel samenwerkingspartners genoemd. De meest genoemde zijn scholen, gezondheidszorgorganisaties, welzijnsorganisaties en sportverenigingen. Met de meeste partners wordt nog samengewerkt. Enthousiasme en afhankelijkheid van elkaars expertise heeft ervoor gezorgd dat de samenwerking gecontinueerd kon worden.	De ervaringen met de Sportimpuls zijn voornamelijk positief. Uit de interviews komt naar voren dat de opgezette activiteiten zowel voor de deelnemers als de betrokken organisaties iets opleveren. Wat betreft de verschillende aspecten van de borging zijn de meesten tevreden over de geboden ondersteuning/begeleiding.
Bij de twee overige projecten zijn de activiteiten helemaal gestopt vanwege andere prioriteiten van de school waar de activiteiten werden uitgevoerd en het feit dat de kosten niet opwogen tegen de opbrengsten.	De samenwerking is alleen gestopt met de lokale sportservice met als reden dat hun taken enkel voor tijdens de projectperiode golden.	Wat als erg lastig en tijdrovend is ervaren, is het doen van de Sportimpulsaanvraag. Met name voor mensen die hier niet voor zijn opgeleid of geen ervaring mee hebben was dit een moeilijke opgave.

3.2 Achtergrondkenmerken projecten

De online enquête is het meest (43%) ingevuld door vertegenwoordigers van een sportvereniging, gevolgd door vertegenwoordigers van een sportschool/fitnesscentrum (18%) en sportstichting (11%; zie figuur 3.1). Tijdens de interviews is voornamelijk gesproken met sportverenigingen, (commerciële) sportaanbieders, welzijnsorganisaties en buurtsportcoaches. Daarnaast zijn mensen vanuit de gezondheidszorg (fysiotherapeut, diëtist, psycholoog en GGD-medewerker), medewerkers van gemeenten, vrijwilligers en interventie-eigenaren aangesloten.

Figuur 3.1 Type sport- en beweegaanbieder (in procenten, n=114)

De sport- en beweegaanbieders bieden verschillende takken van sport aan. Fitness (individueel, binnen; 23%) en voetbal (23%) worden het vaakst aangeboden. In de top vijf staan verder fitness (in een groep, binnen), judo, vecht- en verdedigingssporten, fitness (buiten) en gymnastiek/turnen (15-22%; zie tabel 3.4). In vergelijking met de Sportimpulsprojecten uit de rondes 2012 en 2013 komen de top vijf aangeboden sporten overeen, met uitzondering van de vecht- en verdedigingssporten, die daar buiten de top vijf sporten vallen. Dit komt waarschijnlijk door toevoeging van de JILIB-projecten in 2014, waar vecht- en verdedigingssporten de meest aangeboden sport- en beweegactiviteiten zijn (zie tabel 3.4).

Tabel 3.4 Top 5 aangeboden sport- en beweegactiviteiten (in procenten, meer antwoorden mogelijk)

<i>Top 5 totaal (n=114)</i>	
1. Fitness, individueel (binnen); voetbal	23
2. Fitness, in een groep (binnen)	22
3. Judo; vecht- en verdedigingssporten	17
4. Fitness (buiten)	16
5. Gymnastiek/turnen	15
<i>Top 5 regulier (n=75)</i>	
1. Fitness, individueel (binnen); voetbal	23
2. Fitness, in een groep (binnen)	21
3. Gymnastiek/turnen	17
4. Fitness (buiten); yoga/pilates/poweryoga/tai chi	16
5. Tennis	15
<i>Top 5 JLIB (n=29)</i>	
1. Vecht- en verdedigingssporten	28
2. Judo; voetbal	24
3. Fitness, individueel (binnen)	21
4. Fitness, in een groep (binnen); zaalvoetbal	17
5. Boksen	14
<i>Top 3 KSG (n=10)*</i>	
1. Fitness, in een groep (binnen)	40
2. Fitness (buiten); fitness, individueel (binnen); spelvormen en/of beweegactiviteiten; vecht- en verdedigingssporten	30
3. Danssport; judo; voetbal; yoga/pilates/poweryoga/tai chi	20

* Hier is geen top vijf sporten gepresenteerd omdat de overige aangeboden sporten maar door één sport- en beweegaanbieder worden aangeboden.

Het aantal personen (leden, deelnemers of klanten) dat sport en beweegt bij de ondervraagde organisaties loopt erg uiteen (zie tabel 3.5).

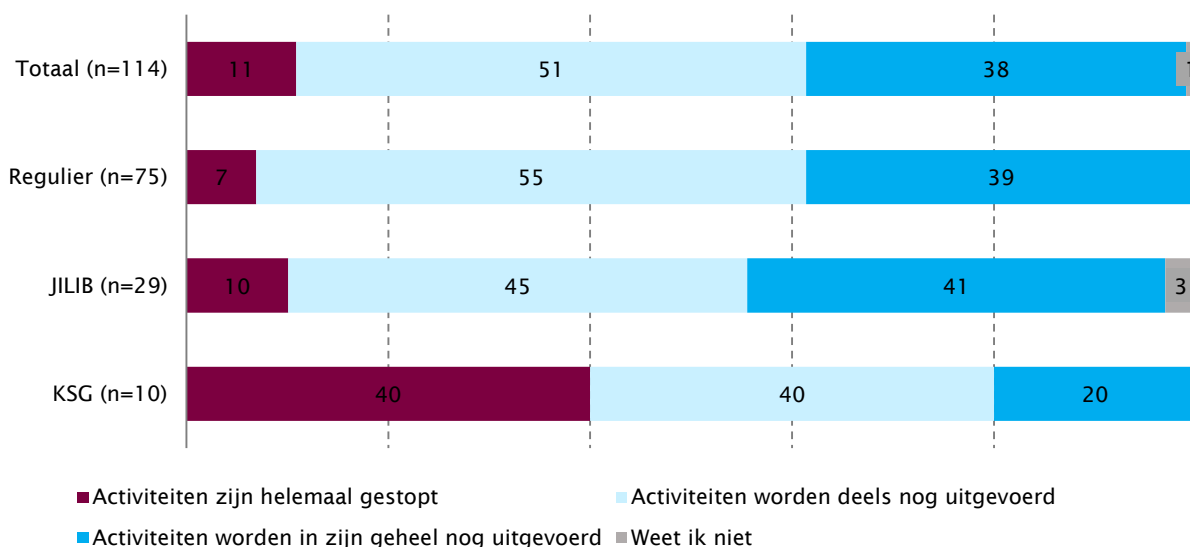
Tabel 3.5 Aantal personen (leden/deelnemers/klanten) dat sport en beweegt bij de vereniging/organisatie naar categorie, peildatum 1 januari 2018 (in procenten, n=114)

Minder dan 100 personen	11
100-500 personen	37
Meer dan 500 personen	31
Weet ik niet	21

3.3 Borging sport- en bewegactiviteiten

De sport- en bewegactiviteiten die in het kader van de Sportimpuls zijn opgezet, worden bij 38 procent van de ondervraagde organisaties nog steeds uitgevoerd. Net iets meer dan de helft voert nog een deel van de activiteiten uit, 11 procent is helemaal gestopt met de activiteiten en 1 procent weet niet of de activiteiten nog worden uitgevoerd (zie figuur 3.2). In het borgingsonderzoek van de projecten van ronde 2012 en 2013 zijn de percentages van geheel (50%) en gedeeltelijk (38%) voortgezette projecten net omgekeerd. Het percentage projecten dat alle activiteiten heeft gestopt is nagenoeg gelijk (10%). Bij de KSG-projecten is het percentage projecten waarbij de activiteiten helemaal zijn gestopt het hoogst (zie figuur 3.2). Er zijn geen verschillen in mate van voortzetting van de activiteiten naar grootte van projectbudget (< € 90.000,- vs. ≥ € 90.000,-; niet weergegeven in de figuur).

Figuur 3.2 Mate waarin de opgezette sport- en bewegactiviteiten nu nog worden uitgevoerd (in procenten)

Uit de interviews blijkt dat sommige projecten waarvoor in de vragenlijst is aangegeven dat zij geheel zijn voortgezet, in de praktijk eigenlijk maar deels zijn voortgezet. De meeste projecten die (deels) zijn voortgezet, zijn na afloop van de Sportimpuls niet altijd in dezelfde opzet doorgedaan. Sommige projecten zijn uitgebreid⁸ en andere juist ingeperkt. De projecten die hun activiteiten uitbreiden, zijn projecten die voldoende deelnemers hebben en waarbij het financieel mogelijk is. Dit zijn voornamelijk projecten waarbij verschillende sportaanbieders activiteiten voor de deelnemers organiseren. Een voorbeeld hiervan is een project met bewegactiviteiten voor mensen in een focuswijk.⁹ Op basis van de resultaten van een enquête die in deze wijk is uitgezet, is een bewegagenda opgesteld met verschillende wekelijkse bewegactiviteiten waar deelnemers uit kunnen kiezen. Het begon met tien sporten, waaronder zumba, hardlopen, yoga en zwemmen en is vervolgens uitgebreid met sporten als tai chi en kickboksen. Er zijn echter ook bewegactiviteiten gestopt:

“Nou, de groepssporten dat was heel moeilijk. Omdat ja, als je gaat voetballen en er komen twee mensen, dan kun je niet voetballen. Maar we gaan wel proberen het weer op te zetten om ze aan te laten sluiten bij een recreatiegroepje bij bijvoorbeeld een honkbalclub, of een voetbalclub of een handbalclub zodat we die mensen toch iets kunnen bieden. Dat gaan we na de zomer doen.” Sportaanbieder, regulier project, deels voortgezet.

⁸ Dit betekent niet dat alle onderdelen zijn voortgezet. Ook bij deze projecten kunnen onderdelen zijn gestopt.

⁹ Wijk met lage sociaaleconomische status waar de gemeente de leefbaarheid van de wijk en de gezondheid van inwoners wil vergroten.

Een ander voorbeeld is een project waar (oud-)deelnemers zelf de bestaande activiteiten zijn gaan dragen en nieuwe organiseren. Een deel van deze deelnemers is tijdens de Sportimpuls tevens opgeleid¹⁰ om de activiteiten te kunnen begeleiden:

“Het idee is natuurlijk nog steeds hetzelfde. De invulling is steeds veranderd. Eerst waren we er vanuit de organisatie steeds bij betrokken. Je bent continu aanwezig. De trainsters en de vrijwilligsters groeien en kunnen zelf activiteiten uitvoeren en organiseren, waardoor je als organisatie ook een stapje terug kunt doen en dat het echt van de vrouwen zelf iets is. In die tendens zitten wij nu heel erg. Dat we dingen loslaten en dat zij het echt zelf moeten gaan doen. Dat is het mooiste want nu kunnen wij onze krachten op andere gebieden uitzetten en niet alleen maar daar.” Welzijnsorganisatie, regulier project, deels voortgezet.

Projecten die hun activiteiten na de Sportimpuls inperken zijn voornamelijk projecten waarbij op specifieke doelgroepen wordt gericht en deelnemers door professionals worden begeleid. Een voorbeeld hiervan is een project waarbij in achterstandswijken voetbalteams voor kinderen en jongeren in drie verschillende leeftijdscategorieën zijn opgezet. Na de Sportimpuls is besloten om twee leeftijdscategorieën te laten vervallen onder het mom: liever minder activiteiten goed, dan veel slecht:

“Om het goed te kunnen borgen. Want als je de Sportimpuls hebt, dan kun je wel wat meer. Om het goed te kunnen borgen en de kwaliteit te behouden, hebben we besloten alleen de jongste groep te doen en die enorm goed weg te zetten. Zorgen dat alle randvoorwaarden en zaken geregeld worden, zodat het staat als een huis.” Sportaanbieder, JILIB-project, deels voortgezet.

Desondanks is een project, gericht op kinderen van 3 tot en met 6 jaar met begeleiding door professionals, erin geslaagd het aantal groepen uit te breiden. Hierbij krijgen de kinderen wekelijkse activiteiten aangeboden waarin zij aan de hand van spelletjes allerlei levensvaardigheden aanleren, zoals het omgaan met vreemden, het eten van gezonde voeding en het leren kennen van het eigen lichaam. Later is dit aanbod ook geschikt gemaakt voor en uitgebreid naar de leeftijdsgroep 1- tot met 2-jarigen. Dit is mogelijk doordat de organisatie van het project goed staat en zowel gedreven mensen, als mensen die weten hoe om te gaan met de doelgroep, het project leiden.

Tot slot blijkt een goede samenwerking bij te dragen aan het succesvol voortzetten van de activiteiten:

“Wij zijn wel echt gedreven met deze moeilijke doelgroep. Het is wel echt een drijfveer voor ons om met deze kinderen te werken omdat je ziet dat het hier echt nodig is. Daarnaast was de samenwerking tussen ons, de verschillende disciplines, goed. We hebben korte lijntjes met elkaar en we werken echt voor hetzelfde doel.” Gezondheidszorg, regulier project, geheel voortgezet.

Redenen voor stoppen activiteiten

Volgens de resultaten uit de online enquête zijn geen of weinig vraag naar het aanbod vanuit de doelgroep (39%) en een gebrek aan financiële middelen bij uitvoerders (36%) de belangrijkste redenen waarom activiteiten zijn gestopt of nog maar deels worden uitgevoerd. Daarnaast spelen een gebrek aan financiële middelen bij de doelgroep, problemen met de werving van de doelgroep, het vertrek van sleutelfiguren en een

¹⁰ Opleiding: Leiding sportieve recreatie.

gebrek aan ledenwerving een belangrijke rol (21-27%; zie figuur 3.3). Interne zaken, zoals draagvlak en kader binnen de organisatie, lijken hierbij in mindere mate een rol te spelen.

Figuur 3.3 Redenen waarom sport- en beweegactiviteiten zijn gestopt of nog maar deels worden uitgevoerd (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=70)

Uit de interviews met de gestopte projecten blijkt dat alle projecten meteen na de Sportimpuls zijn gestopt. Het is opvallend dat slechts één project noemt dat dit het gevolg was van financiële tekortkomingen:

“Als wij geld hadden gehad om de trainer te blijven betalen en de gemeente had gezorgd voor de levering van deelnemers dan had het een mooi project kunnen worden. Zo simpel is het.” Sportaanbieder, regulier project, gestopt.

Het merendeel is gestopt vanwege te weinig animo aan de deelnemerskant, wat samenhangt met de beschikbaarheid van financiële middelen. Weinig deelnemers resulteert in weinig inkomsten. Een voorbeeld hiervan is een project in een gemeente waar de buurtsportcoach ook al erg actief was met het organiseren van sport- en beweegactiviteiten voor dezelfde doelgroep, waardoor aan de Sportimpulsactiviteiten weinig werd deelgenomen. Een ander voorbeeld is een project gericht op kinderen met overgewicht, dat bestond uit een multidisciplinaire aanpak waarbij een psycholoog, diëtist en beweegdocent waren betrokken. Voor dit project was het erg moeilijk om deelnemers te werven omdat de ouders niet altijd de meerwaarde van bewegen en gezonde voeding inzagen:

“Je gaat weer enorm veel energie stoppen in een project waar te weinig mensen op afkomen. Er waren maar een handjevol deelnemers. Ik durf wel degelijk te zeggen dat de partners hun best hebben gedaan mensen te werven. Ik denk dat het meer aan de doelgroep ligt die weinig interesse heeft om aan zoiets mee te willen doen omdat ze blijkbaar toch vinden dat het misschien een stempel op hen drukt. En dan heb ik het over de jongeren die zich daarvoor schamen. Wat me ook opviel was dat de jongeren die zich aanmeldden ouders hadden die zich toch wel bewust waren van bewegen en eten en daar toch meer initiatief in namen. Als ik even onvriendelijk mag generaliseren, willen we toch ouders die daar minder bewust van zijn en die zijn echt moeilijk over de streep te trekken.” Sportaanbieder, KSG-project, gestopt.

Andere genoemde redenen waren dat de school waar een project plaatsvond andere prioriteiten kreeg en dat het project anders liep dan van tevoren gedacht. In dit laatste geval wogen de kosten niet op tegen de baten:

“We hebben eigenlijk na afloop van het programma meteen al gezegd dat de vorm die we nu hebben gekozen, niet voldoet aan wat we vooraf voor ogen hadden. Dat is een beetje jammer. Uiteindelijk blijkt dat we heel veel moeite hebben gehad om écht onze doelgroep op het programma te krijgen. Dat was echt lastig. We hebben echt wel een aantal groepen bereikt, maar niet altijd de kinderen waarvan we van tevoren dachten dat is de doelgroep. Dus dat was ingewikkeld. En dat maakte dat als we de kosten tegen de baten afwogen dat het niet reëel was om van de gemeente en de deelnemende organisaties te vragen om zich hiervoor in te zetten.” Gezondheidszorg, KSG-project, gestopt.

Van één project bleek dat het helemaal niet de bedoeling was dat het na de Sportimpuls zou worden geborgd:

“Ja, het was een project natuurlijk met een einddatum. Ik weet niet of mensen zijn doorgedaan met sporten. Daar heb ik geen zicht op. Ik weet wel dat er mensen zijn die door zijn gegaan met bridgen. Dat zijn er een heleboel. Die heb ik nog wel op de club.” Sportvereniging, regulier project, gestopt.

Menukaart Sportimpuls

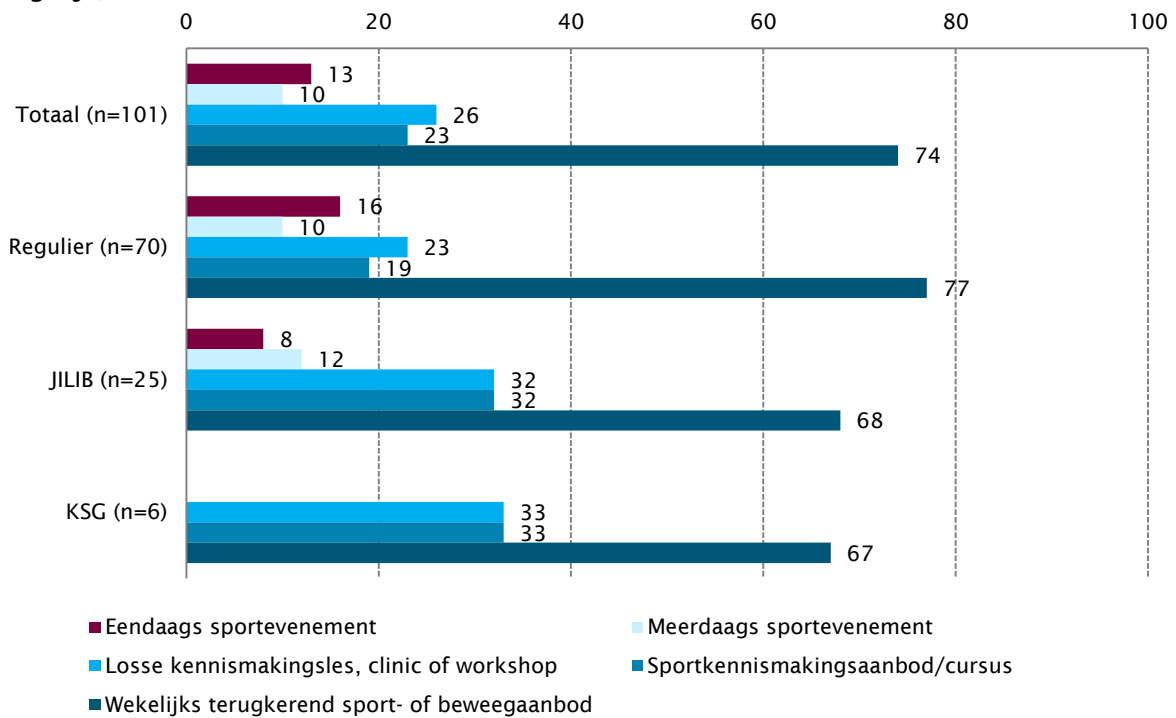
In de interviews is gevraagd hoe de geïnterviewden het hebben ervaren om verplicht sport- en beweegaanbod van de Menukaart Sportimpuls te kiezen. Een voordeel waren de kant-en-klare handleidingen en draaiboeken waardoor men meteen aan de slag kon. Verder werd als voordeel genoemd dat de gekozen aanpak werkt en effectief is. Dit is een opvallend resultaat, gezien het merendeel van de interventies op de Menukaart Sportimpuls ‘Goed Beschreven’ of ‘Goed Onderbouwd’ is en niet ‘Bewezen Effectief’. Genoemde nadelen hadden te maken met dat het niet mogelijk was om een zelfbedachte aanpak in te zetten of dat het aanbod niet altijd aansloot bij de lokale situatie. Wel waren veel interventie-eigenaren flexibel in het aanpassen naar de lokale situatie wanneer de interventie eenmaal was gekozen.

Soort voortgezette activiteiten en doelgroepen

Uit de online enquête blijkt dat de sport- en beweegactiviteiten die (geheel of deels) zijn voortgezet, in drie kwart van de gevallen wekelijks terugkerende activiteiten zijn. Wel zijn er verschillen naar soort project. Zo komen bijvoorbeeld losse kennismakingslessen en sportkennismakingsaanbod relatief vaker voor bij de JILIB- en KSG-projecten (zie figuur 3.4).

Figuur 3.4 Type voortgezette sport- en beweegactiviteiten (in procenten, meer antwoorden mogelijk)

De organisaties hebben verschillende soorten sport- en beweegactiviteiten voortgezet, waarvan voetbal (27%) en fitness (individueel, binnen; 18%) het vaakst worden genoemd. In de top vijf staan verder fitness (in een groep, binnen), gymnastiek/turnen, wandelsport, judo, spelvormen en/of beweegactiviteiten en tennis (14-16%; zie tabel 3.6). Deze resultaten zijn vergelijkbaar met de resultaten van het borgingsonderzoek naar de ronde 2012 en 2013 projecten, alleen komen wandelsport, judo en tennis daar niet in de top vijf van voortgezette sport- en beweegactiviteiten voor. Verder zijn duidelijke verschillen te zien in de voortgezette sport- en beweegactiviteiten naar soort project. Zo zijn bij de JILIB-projecten de vecht- en verdedigingsporten erg populair (zie tabel 3.6).

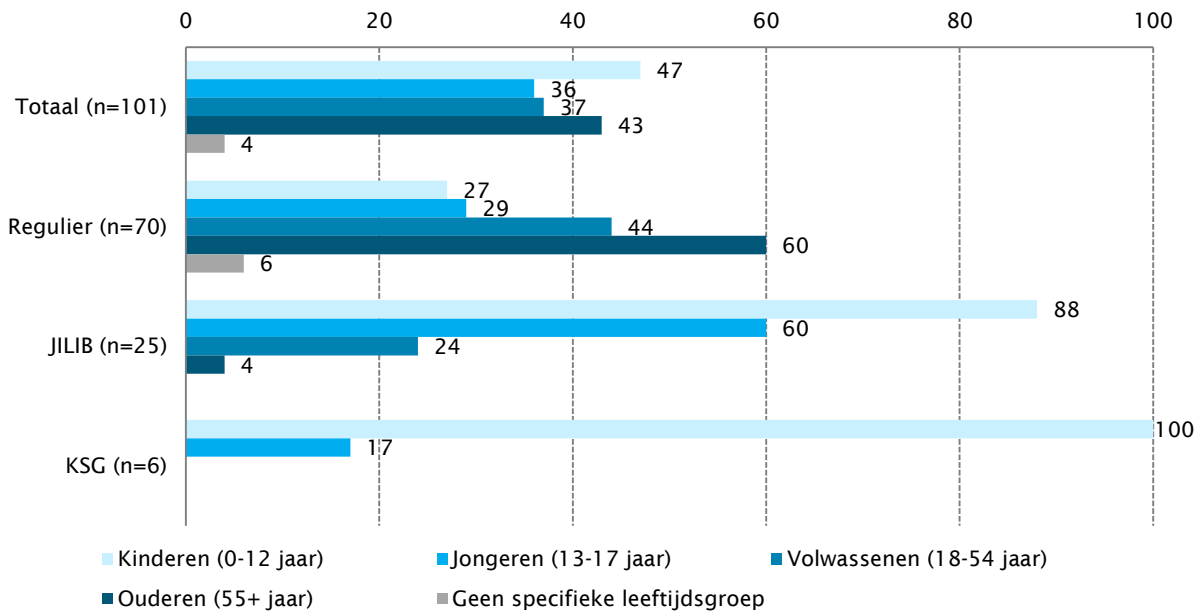
Tabel 3.6 Top 5 voortgezette sport- en beweegactiviteiten (in procenten, meer antwoorden mogelijk)

<i>Top 5 totaal (n=101)</i>	
1. Voetbal	27
2. Fitness, individueel (binnen)	18
3. Fitness, in een groep (binnen)	16
4. Gymnastiek/turnen; wandelsport	15
5. Judo; spelvormen en/of beweegactiviteiten; tennis	14
<i>Top 5 regulier (n=70)</i>	
1. Voetbal	26
2. Fitness, in een groep (binnen); fitness, individueel (binnen); wandelsport	21
3. Fitness (buiten); tennis	16
4. Gymnastiek/turnen; spelvormen en/of beweegactiviteiten	14
5. Yoga/pilates/poweryoga/tai chi	13
<i>Top 5 JILIB (n=25)</i>	
1. Voetbal	36
2. Judo	24
3. Freerunning; gymnastiek/turnen; zaalvoetbal	20
4. Vecht- en verdedigingsporten	16
5. Badminton; danssport; fitness, individueel (binnen); tennis	12
<i>Top 2 KSG (n=6)*</i>	
1. Spelvormen en/of beweegactiviteiten	50
2. Vecht- en verdedigingsporten	33

* Hier is geen top 5 sporten gepresenteerd omdat de overige voortgezette activiteiten maar door één sport- en beweegaanbieder worden aangeboden.

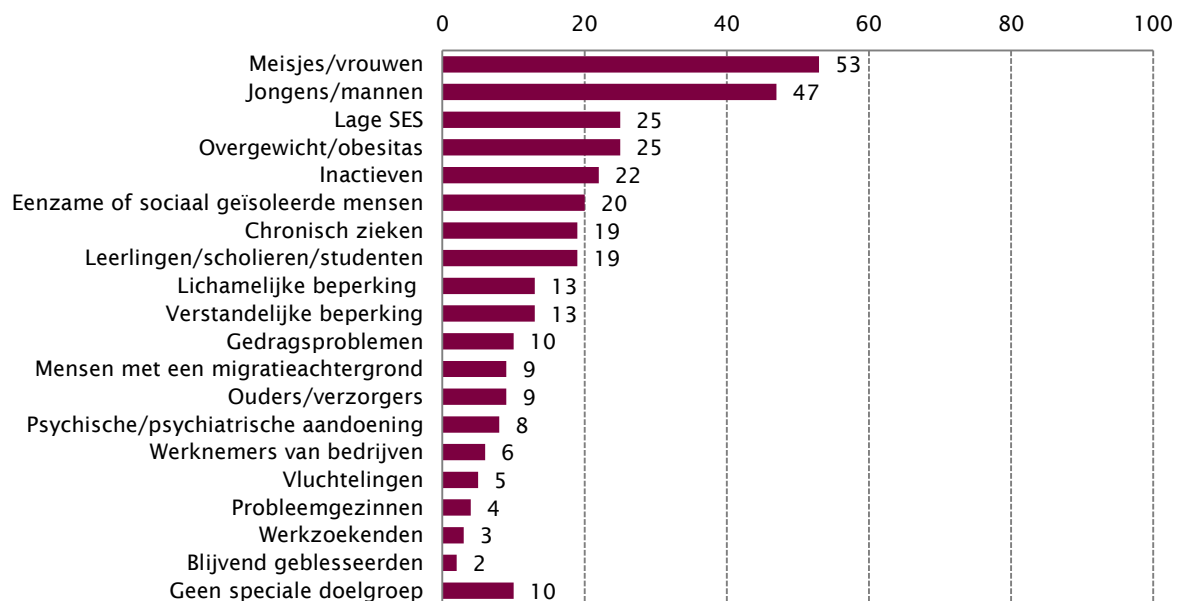
De voortgezette sport- en beweegactiviteiten richten zich op verschillende leeftijdsgroepen. Bij de reguliere projecten betreft het vaker volwassenen en ouderen, terwijl bij de JILIB- en KSG-projecten (vooral) op kinderen en jongeren wordt gericht (zie figuur 3.5).

Figuur 3.5 Leeftijdsgroepen waarop voortgezette sport- en beweegactiviteiten zicht richten (in procenten, meer antwoorden mogelijk)

Naast leeftijdsgroepen wordt het vaakst gericht op de meer algemene doelgroepen meisjes/vrouwen (53%) en jongens/mannen (47%). Meer dan een vijfde van de projecten richt zich ook op de speciale (inactieve) doelgroepen mensen met een lage sociaaleconomische status (lage SES), mensen met overgewicht/obesitas en inactieven (22-25%; zie figuur 3.6). Verder zien we in de top vijf doelgroepen per soort project de beoogde doelgroepen terugkomen: mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen (reguliere projecten), jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB-projecten), kinderen en jongeren met overgewicht (en hun ouders) (KSG-projecten) (zie tabel 3.7). De ronde 2012 en 2013 Sportimpulsprojecten richtten zich duidelijk minder op speciale (inactieve) doelgroepen. Een verklaring hiervoor kan zijn dat binnen de ronde 2014 projecten (een grotere groep) JILIB- en KSG-projecten (en hun specifieke doelgroepen) vertegenwoordigd zijn. Verder dient opgemerkt te worden dat de vraagstelling die in de onderzoeken wordt gebruikt niet helemaal vergelijkbaar is. In het borgingsonderzoek van 2012-2013 waren namelijk de leeftijdsgroepen en (speciale) doelgroepen gebundeld tot één vraag.

Figuur 3.6 Doelgroepen waarop voortgezette sport- en beweegactiviteiten zich richten (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=101)

Tabel 3.7 Top 5 doelgroepen per soort project (in procenten, meer antwoorden mogelijk)

<i>Top 5 regulier (n=70)</i>	
1. Meisjes/vrouwen	46
2. Jongens/mannen	40
3. Chronisch zieken; eenzame of sociaal geïsoleerde mensen; inactieven; lage SES	26
4. Overgewicht/obesitas	24
5. Lichamelijke beperking	17
<i>Top 5 JILIB (n=25)</i>	
1. Meisjes/vrouwen	76
2. Jongens/mannen	68
3. Leerlingen/scholieren/studenten	32
4. Lage SES; overgewicht/obesitas	24
5. Gedragsproblemen; inactieven	16
<i>Top 2 KSG (n=6)*</i>	
1. Jongens/mannen; meisjes/vrouwen; ouders/verzorgers; overgewicht/obesitas	33
2. Lage SES	17

* Te weinig respondenten om een top 5 te presenteren.

Uit de interviews blijkt, vergelijkbaar met de online enquête, dat voornamelijk de wekelijks terugkerende activiteiten zijn voortgezet. Deze activiteiten zijn gericht op verschillende doelgroepen. Voorbeelden van wekelijkse activiteiten zijn peutergym op een kinderdagopvang, zelfverdedigingslessen voor meisjes uit achterstandswijken, (zaal)voetbaltraining (voor meisjes) en zwemles voor vrouwen. De zwemlessen voor vrouwen hebben bijgedragen aan de bewustwording van het belang van zwemmen:

“Heel veel vrouwen hadden geen zwemdiploma en die konden ze halen binnen het project. Daardoor kwamen ook steeds nieuwe vrouwen. En nu zijn er heel veel vrouwen die zwemdiploma A en B hebben en eentje heeft zelfs A, B en C kunnen halen. En ja, dit heeft ook veel invloed op de kinderen. Want als moeders mogen gaan sporten dan gaan de kinderen ook sneller sporten. Dus nu zie je wel een tendens dat de vrouwen die toen in het zwemproject zaten, dat ze hun kinderen toch eerder voor zwemles opgeven en dat ze toch eerder het belang ervan inzien. Ze trekken ook eerder aan de bel om financiële steun te krijgen door Jeugdsportfonds en dat soort zaken om toch maar die zwemlessen te krijgen. Dus het was eerst voor de vrouwen en het heeft uiteindelijk ook de kinderen bereikt. Dat is iets wat heel positief is.” Welzijnsorganisatie, regulier project, deels voortgezet.

Verder zijn de voortgezette activiteiten programma's van een bepaalde duur. De duur varieert van drie maanden tot anderhalf jaar. Dit zijn bijvoorbeeld beweegactiviteiten gecombineerd met leefstijltraining voor mensen met (risico) op een chronische aandoening of beweeglessen voor jonge kinderen (0-4 jaar) en hun ouders. Bij alle projecten van een bepaalde duur faciliteerde de buurtsportcoach de overgang richting regulier sport- en beweegaanbod:

“De eerste drie maanden zijn we in de praktijk en in de gymzaal bezig met sporten. In de praktijk zijn we vooral bezig met apparatuur en in de gymzaal met spellen. Ik zit er vooral op dat ze veel plezier hebben in het sporten en niet per se dat ze beter worden in wat we op dat moment aan het doen zijn. Dat wil je ook wel, maar ze moeten wel plezier hebben in de dingen die ze doen en ik bied gewoon veel verschillende dingen aan. Daarna ga ik in gesprek met de kinderen wat ze leuk vinden om te doen en dan gaan we bij sportverenigingen langs om te kijken of we daar kunnen proeven. Dan kunnen ze ervaren hoe het daar is. Zo gaan we meestal bij drie of vier sportverenigingen langs.” Buurtsportcoach, regulier project, geheel voortgezet.

Andere gecontinueerde programma's zijn losse activiteiten zoals kooklessen, *energizers*¹¹ en workshops. Slechts bij één van de geïnterviewde projecten is tijdens de projectperiode een evenement georganiseerd dat nog steeds plaatsvindt:

“Het was eerst een MaasSportdag en daar konden mensen verschillende sporten doen. We hebben de dag veranderd in een Gezond Den Bosch-dag waar mensen allerlei sporten komen uitproberen. Met het idee natuurlijk dat ze daarna naar die club gaan en dat ze lid worden. Dit vindt één keer per jaar plaats.” Gezondheidszorg, regulier project, deels voortgezet.

Ouderparticipatie

Bij de JILIB- en KSG-projecten is weinig sprake van ouderparticipatie en wordt vrijwel geen opvoedondersteuning geboden, met uitzondering van één project. Dit is opvallend aangezien dit voor JILIB- en KSG-projecten verplichte onderdelen zijn. Verder verschilt het wat geïnterviewden onder ouderparticipatie verstaan. Soms komt het voor dat volgens hen sprake is van ouderparticipatie, maar dat na doorvragen blijkt dat ouders alleen komen kijken bij de sport- of beweegactiviteiten van hun kinderen. Wat wel overeenkomt bij de projecten is dat ouderparticipatie en opvoedondersteuning als erg moeilijke onderdelen worden ervaren:

“Dat is altijd lastig. Hoe creëer je dat? Je probeert soms een ouderavond, daar komen ook niet altijd veel op af. Ik merk met de toernooien, dan staan ze er allemaal wel. Misschien is dat anders ingericht dan een trainingsavond, er zijn meer kinderen. Misschien hebben ze meer vrije tijd, vanwege vakantie. Het is een moeilijke vraag. Ik heb wel eens nagedacht om iets voor ouders te creëren, wat trekt ze hier naartoe? De ene ouder voelt zich direct al betrokken, de ander niet. Misschien is het een idee om ouders een vrijwillige bijdrage te laten doen, bijvoorbeeld in de vorm van een taak, maar dat blijft ook maar de vraag of ze dat doen. Of misschien hadden we meer met jongerenwerkers kunnen samenwerken, die de gezinnen beter kennen.” Sportvereniging, JILIB-project, geheel voortgezet.

Langetermijnbeleid

Uit de online enquête blijkt dat bij 47 procent van de projecten alle voortgezette activiteiten zijn opgenomen in het standaard aanbod van de organisatie, bij 40 procent gaat het om een deel van de activiteiten. Bij 44 procent van de projecten zijn alle activiteiten onderdeel van het langetermijnbeleid, 39 procent heeft maar een deel van de voortgezette activiteiten opgenomen in het langetermijnbeleid (zie tabel 3.8). In het borgingsonderzoek van 2012-2013 is een iets ander beeld te zien: bij 54 procent van de projecten zijn alle voortgezette activiteiten opgenomen in het standaard aanbod van de organisatie, bij 33 procent gaat het om een deel van de activiteiten. Voor opname van de activiteiten in het langetermijnbeleid gaat het om 63 (alle activiteiten zijn opgenomen) en 26 (een deel van de activiteiten is opgenomen) procent. Het percentage respondenten dat aangaf dat de activiteiten niet in het standaard aanbod of het beleid zijn opgenomen was echter nagenoeg gelijk.

¹¹ *Energizers*: Oefeningen om weer energie te krijgen.

Tabel 3.8 Mate van integratie van voortgezette sport- en beweegactiviteiten in vereniging/organisatie (in procenten, n=101)

<i>Onderdeel standaard aanbod</i>	
Ja, alle activiteiten	47
Ja, een deel van de activiteiten	40
Nee	14
<i>Onderdeel langetermijnbeleid</i>	
Ja, alle activiteiten	44
Ja, een deel van de activiteiten	39
Nee	9
N.v.t. er is geen langetermijnbeleid	7
Weet ik niet	2

Uit de interviews blijkt dat van de meeste projecten die (deels) zijn voortgezet de activiteiten zijn opgenomen in het beleid van de organisatie of dat deze een onderdeel vormen van een algemener/groter beleid. Wanneer dit niet het geval is en de uitvoerders als het ware wat meer vrijheid krijgen in de invulling, kan dit leiden tot situaties waarin niet iedereen zich verantwoordelijk voelt voor de uitvoering. Een voorbeeld hiervan is een activiteit waarbij jongeren van het voortgezet onderwijs deelnamen aan een zaalvoetbalcompetitie. De sportvereniging had als voorwaarde gesteld dat een leerkracht bij de zaalvoetbalactiviteiten aanwezig was:

“Als je kijkt naar het vo, dan heb je wel te maken met leerkrachten die mee moeten, dat hebben we ook verplicht gesteld. En dan heb je het over een naschools moment van 4 tot half 6 zeg maar. Ja, en dan heb je al gauw te maken met leerkrachten die zeggen van, ja ik weet het niet. Is het tot half 6? Eigen tijd hè. En die zitten nog een beetje in hun eigen bubbel van, ik heb tot zo laat les. Heb ik dat ervoor over?”
Sportvereniging, JILIB-project, geheel voortgezet.

Financiering

Uit de online enquête blijkt dat financiering van de voortgezette activiteiten vooral door deelnemersbijdragen en/of lidmaatschapsgelden (70%) gebeurt. Daarnaast speelt de inzet van vrijwilligers bij de uitvoer (36%) een belangrijke rol bij de continuering van de activiteiten. Een bijdrage vanuit het onderwijs en eigen middelen van de vereniging zijn voorbeelden die onder de ‘anders’ categorie zijn genoemd (zie figuur 3.7).

Figuur 3.7 Financiering voortgezette sport- en beweegactiviteiten (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=101)

Uit de interviews met de (deels) voortgezette projecten blijkt dat de activiteiten vanuit verschillende bronnen worden gefinancierd. Het merendeel van de activiteiten, ongeacht de omgeving waarin deze plaatsvinden, wordt gefinancierd door de gemeente en/of door een eigen bijdrage van de (ouders van de) deelnemers. Vaak is een buurtsportcoach bij de activiteiten betrokken die door de gemeente wordt gefinancierd. Daarnaast vinden gemeenten de activiteiten belangrijk en sluiten deze aan op het sport- en beweegstimuleringsbeleid of het gezondheidsbeleid. Een voorbeeld hiervan is het eerdergenoemde project waarbij kinderen (1-6 jaar) wekelijkse activiteiten krijgen waarin zij aan de hand van spelletjes allerlei levensvaardigheden aanleren. Dit project vindt plaats in de gemeente Utrecht waar de U-pas geldig is vanaf 6 jaar. Dit is een pas die bedoeld is voor mensen met een laag inkomen. Met deze pas krijgen zij een bedrag voor deelname aan sportactiviteiten of korting op deelname aan activiteiten. De gemeente heeft voor dit specifieke project een uitzondering gemaakt zodat de U-pas ook voor kinderen onder de 6 jaar kon worden gebruikt. Zo werd het programma ook voor kinderen van ouders met een kleinere portemonnee toegankelijk.

Projecten waarbij deelnemers een eigen bijdrage leveren, vroegen vaak ook al gedurende de Sportimpulsperiode om een bijdrage. Dit was meestal een lager bedrag dan na de Sportimpuls. Dat deelnemers afhaken vanwege een eigen bijdrage, is in de interviews zelden naar voren gekomen. Het kan soms wel voor weerstand bij deelnemers zorgen:

“We hebben in het begin wel veel weerstand gehad vanuit de wijk. Van, hé eerst was het 1 euro en nu 5 euro. Dat is een stijging van 500 procent. Toen hebben we uitgelegd dat die financiering heel anders bedoeld was. De vrouwen van het zwemproject hebben geholpen om verder te werven en ook om het verhaal te doen hoe het verder gegaan is en nu zie je dat allemaal verschillende vrouwen wel komen zwemmen en het ook geen moeite vinden om 5 euro te betalen.” Welzijnsorganisatie, regulier project, deels voortgezet.

Scholen betalen vaak deels mee aan projecten die op scholen plaatsvinden. Verder worden activiteiten gefinancierd door andere subsidies, sponsoring en door de inzet van vrijwilligers. Sommige van deze vrijwilligers zijn gedurende de Sportimpuls opgeleid om de trainingen te kunnen geven. Bij één project worden de kosten, die verbonden zijn aan een deel van de activiteiten, vergoed door de zorgverzekeraar.

3.4 Borging sport- en beweegdeelname deelnemers

Sommige voortgezette activiteiten zijn geen wekelijks terugkerende activiteiten, zoals een eendaags sportevenement, losse clinic of sportcursus. De hoofdaanvragers is gevraagd of er vervolgaanbod is voor deelnemers als zij dergelijke activiteiten aanbieden. Indien de voortgezette activiteiten geen wekelijks terugkerende activiteiten zijn, heeft iets meer dan een kwart vervolgaanbod gerealiseerd bij zijn eigen vereniging/organisatie, een kwart bij een samenwerkingspartner en 4 procent doet dit op een andere manier (bijv. deelnemers doorverwijzen naar regionale sportaanbieders). 4 procent heeft geen vervolgaanbod (zie tabel 3.9).

Tabel 3.9 Vervolgaanbod na niet wekelijks terugkerende activiteiten (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=101)

Ja, bij mijn vereniging/organisatie	29
Ja, bij een samenwerkingspartner	25
Ja, anders	4
Nee, er is geen vervolgaanbod	4
Weet ik niet	3

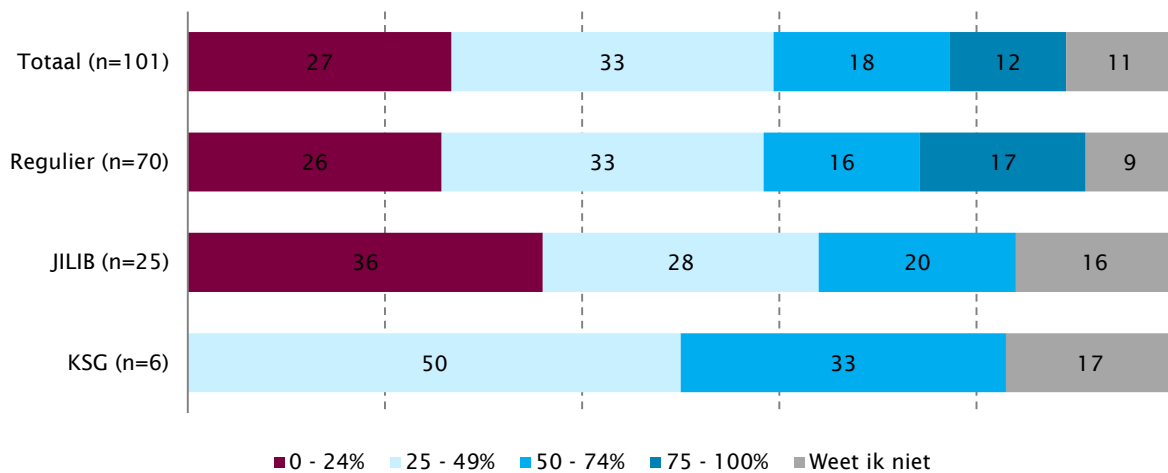
Uit de interviews blijkt dat projecten waarbij deelnemers meedoen aan een programma van een aantal weken of maanden, en dus met een einde, als doel hebben om deelnemers toe te leiden naar structureel sport- en beweegaanbod bij een sportvereniging. De buurtsportcoach speelt hier een belangrijke rol bij door samen met de deelnemers te kijken welk vervolgaanbod ze willen doen en hen te verbinden met de desbetreffende sportaanbieder. Daarnaast organiseren sommige buurtsportcoaches na afloop van het programma zelf activiteiten. Verder is bij twee projecten een soort *community* ontstaan waarbij deelnemers elkaar na het programma weten te vinden en met elkaar afspreken om bijvoorbeeld samen te wandelen.

Structurele sport- en beweegdeelname

Het doel van de Sportimpuls is dat meer mensen structureel (wekelijks) gaan sporten en bewegen. In de online enquête is gevraagd in hoeverre de voortgezette activiteiten hebben geleid tot structureel sporten en bewegen bij de deelnemers. Het deel van de deelnemers dat structureel is gaan sporten en bewegen varieert tussen de projecten: volgens 30 procent van de ondervraagden is (meer dan) de helft van de deelnemers aan de activiteiten structureel gaan sporten en bewegen. Bij een derde van de projecten ligt dit percentage tussen de 25 en 49 procent. Volgens 27 procent van de ondervraagden is minder dan een kwart van de deelnemers structureel gaan sporten en bewegen. 11 procent van de ondervraagden weet niet in hoeverre de activiteiten hebben geleid tot structurele sport- en beweegdeelname bij de deelnemers. Bij de JILIB-projecten lijkt het aandeel deelnemers dat structureel blijft sporten en bewegen lager te zijn dan bij de reguliere- en KSG-projecten (zie figuur 3.8).

Figuur 3.8 Aandeel deelnemers dat structureel is gaan sporten en bewegen na deelname aan de (voortgezette) sport- en beweegactiviteiten (in procenten)

Uit de interviews blijkt dat het aantal unieke deelnemers per activiteit bij de meeste activiteiten tussen de vijf en vijftien deelnemers ligt. Dit heeft enerzijds te maken met dat sommige projecten veel verschillende activiteiten aanbieden, en dat anderzijds projecten, waarbij theorielessen en één-op-één begeleiding wordt gegeven, vaak beperkte ruimte hebben. Wel is vaak sprake van meerdere groepen waardoor uiteindelijk meer mensen worden bereikt. Bij grootschalige activiteiten ligt het aantal unieke deelnemers hoger.

Hoeveel deelnemers naar structureel sport- en beweegaanbod doorstromen, verschilt per doelgroep en de mate waarin deelnemers in dit traject worden begeleid. Zo blijkt uit de interviews dat het doorstromen van kinderen naar structureel sport- en beweegaanbod erg afhankelijk is van de ouders:

“Ik moet zeggen dat alle kinderen die gestart zijn uiteindelijk ook wel een sport hebben gekozen. Soms kom je er alleen wel achter dat ze na twee keer gestopt zijn. Dan heb je alles geregeld en komen ze bij de follow-up en zeggen ze: ik ben gestopt. Dat is de doelgroep. Die zijn het niet van huis uit gewend. Daar begint het, bij de ouders. De kinderen willen vaak wel, maar de ouders... Die moet je echt een extra zetje geven. En als het even niet leuk is, dan moet je zeggen van: we maken het wel even af.” Gezondheidszorg, regulier project, geheel voortgezet.

Van de projecten waarbij het begeleiden naar structureel sport- en beweegaanbod onderdeel is van de aanpak, bijvoorbeeld onder begeleiding van een buurtsportcoach, stromen meer deelnemers door dan bij projecten waar dit niet het geval is:

“Na de Sportimpuls, nou als ze geen lid worden van de club, dan hoop je dat het goed gaat. Het ligt wel aan de groep, kijk als kinderen van het vaste programma ouder worden dan 6 jaar, dan stroomt een groot deel ook weer door naar de Taekwondo-lessen, maar er zijn altijd een aantal die naar een andere sport gaan, maar die blijven wel bewegen.” Vrijwilliger commerciële sportaanbieder, KSG-project, geheel voortgezet.

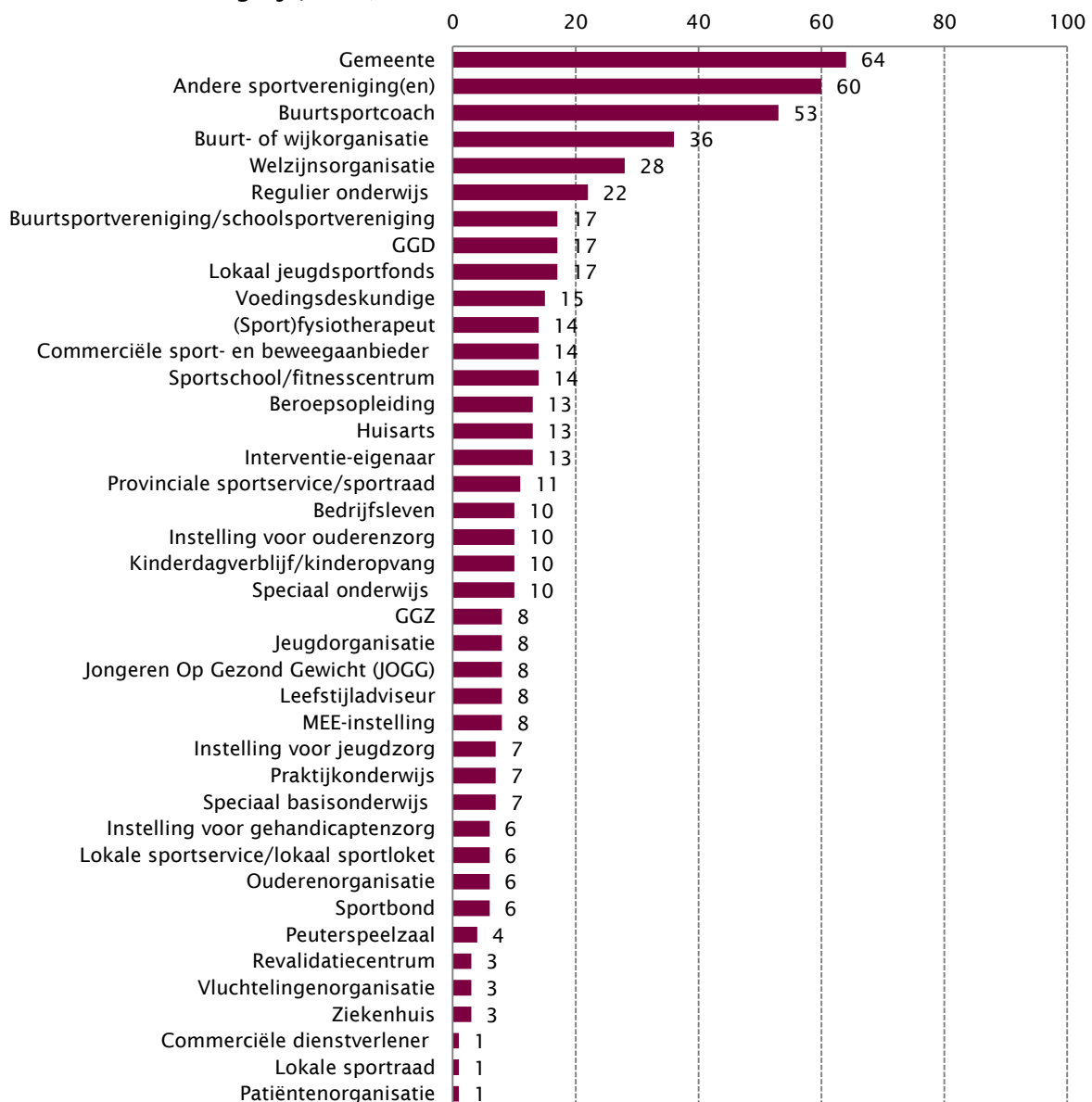
Verder zien we dat bij kwetsbare groepen, zoals mensen met een (risico op) een chronische aandoening en (migranten)vrouwen, deelnemers tijdens de beweegactiviteiten onderling contact leggen en na afloop met elkaar in contact blijven en elkaar stimuleren om samen te sporten.

3.5 Borging samenwerking

Binnen 96 procent van de projecten is tijdens de projectperiode samengewerkt met andere (lokale) partijen. Van de ondervraagden die hebben samengewerkt met andere partijen, geeft drie kwart aan dat de Sportimpuls heeft gezorgd voor intensivering van de samenwerking met bestaande partners of een uitbreiding van het netwerk met nieuwe partners. Voor 18 procent hebben de opgezette samenwerkingsverbanden uiteindelijk niets opgeleverd en 6 procent weet hier niks over te zeggen.

De gemeente (64%), andere sportverenigingen (60%) en de buurtsportcoach (53%) zijn de belangrijkste drie partijen waarmee de samenwerking is geïntensiveerd en/of uitgebreid. Door meer dan een derde wordt ook een buurt- of wijkorganisatie genoemd (zie figuur 3.9). Ook binnen de verschillende soorten projecten zijn dit de belangrijkste partners (niet weergegeven). In het borgingsonderzoek van 2012-2013 zien we dezelfde (belangrijkste) samenwerkingspartners terugkomen, alleen is de samenwerking met de gemeente relatief minder vaak genoemd (45%, derde belangrijkste partner).

Figuur 3.9 Partijen waarmee de samenwerking is geïntensiveerd en/of uitgebreid (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=72)

Uit de interviews komt naar voren dat gedurende de projectperiode met diverse partijen wordt samengewerkt. Het meeste is samengewerkt met de gemeente (o.a. buurtsportcoach), sportverenigingen en scholen. Meestal waren de scholen verantwoordelijk voor de werving van deelnemers of vonden activiteiten plaats op school. In enkele gevallen werden scholieren van het voortgezet onderwijs en een ROC als begeleiders bij de activiteiten ingezet. Verder is vaak samengewerkt met zorg- en welzijnsorganisaties (o.a. fysiotherapie, huisartsenpraktijk, GGD en jongerenwerk).

Vaak bestond de samenwerking tussen partners al voor de Sportimpulsperiode. Opvallend is dat bij de projecten die zijn gestopt, vaker sprake was van samenwerking met nieuwe partners. Geïnterviewden van (deels) voortgezette projecten geven aan dat de samenwerking met zowel nieuwe als bestaande partners intensiever is geworden. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met dat partijen elkaar eerder en gemakkelijker weten te vinden ('korte lijnen tussen partijen') waardoor het makkelijker wordt om ook in een andere context samen te werken:

“Wat wel is dat de samenwerking echt intenser geworden is en dat van daaruit wel weer nieuwe opdrachten zijn binnengekomen en zijn er ook wel weer nieuwe ideeën samengekomen, dus uiteindelijk heeft die samenwerking ook wel geleid dat er ook weer nieuwe activiteiten kwamen in samenwerking mét elkaar”. Welzijnsorganisatie, regulier project, deels voortgezet.

Een belangrijke succesfactor in de samenwerking tussen partijen is dat het voor alle partijen wat oplevert. Een win-winsituatie als het ware. Nadat ze kennismakingslessen hebben aangeboden, krijgen sportverenigingen bijvoorbeeld nieuwe leden en de gezondheidszorg merkt dat mensen beter de weg naar hen weten te vinden omdat zij een prettige ervaring met de desbetreffende zorgaanbieder hebben gehad:

“Waar mensen sporten, ontstaan blessures, en door ervaringen uit het programma kunnen mensen aangeven: ik ben bij die fysio geweest, ga daar eens heen. Mond-tot-mondreclame werkt altijd het beste.”
Gezondheidszorg, regulier project, geheel voortgezet.

“Alle partijen hebben een doel voor ogen. KNVB wil dat kinderen gaan zaalvoetballen. WSZV wil graag die kinderen binnenhalen. En wij hebben het doel om kinderen te laten sporten. Dus ander doel, maar via hetzelfde middel.” Sportvereniging, JILIB-project, geheel voortgezet.

Een andere veel genoemde succesfactor is dat de partijen een gezamenlijk doel hebben waarvoor ze zich sterk maken en bereid zijn om de samenwerking intensiever te maken. Om dit te realiseren is het belangrijk dat er weinig wisselingen zijn in de personen die bepaalde functies bekleden en dat partners zich flexibel opstellen:

“De korte lijntjes onderling. Nauwelijks wisseling van personen. Iedereen was erg gedreven en gemotiveerd. Iedereen was goed op zijn eigen vakgebied, we konden elkaar aanvullen in bijeenkomsten, echt een multidisciplinair team en aanpak. Tevens was ook wel erg belangrijk dat wij heel flexibel waren in het maken van afspraken en ook op zaterdag en in de avonden beschikbaar waren voor bijeenkomsten bijvoorbeeld.”
Gezondheidszorg en buurtsportcoach, regulier project, geheel voortgezet.

Aard van de samenwerking

Volgens de resultaten uit de online enquête wordt op dit moment met partijen vooral (> 50%) samengewerkt op het gebied van het delen van kennis en expertise (61%), de uitvoer van de sport- en beweegactiviteiten (61%),

promotie van het sport- en beweegaanbod (58%) en gebruik van de accommodatie (56%; zie figuur 3.10). Dit zien we ook terug bij de verschillende soorten projecten. Bij de KSG-projecten werkt meer dan de helft (56%) ook met andere partijen samen om de betrokkenheid van ouders bij het bewegen van hun kind(eren) te vergroten (niet weergegeven). Binnen de KSG-projecten worden dus wel inspanningen verricht om ouders te betrekken, maar zoals eerder aangegeven, blijkt in de praktijk nog weinig sprake van ouderparticipatie te zijn (zie paragraaf: *Ouderparticipatie*, p.29)

Figuur 3.10 Aard van de samenwerking (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=72)

In de interviews komt naar voren dat partijen uit de gezondheidszorg verantwoordelijk zijn voor de werving van deelnemers door patiënten alert te maken op de activiteiten. Daarnaast delen ze hun expertise en zetten ze die expertise in door theorielessen over verschillende leefstijlaspecten te geven en deelnemers te begeleiden. Uit de interviews blijkt dat met name huisartsen er telkens weer op moeten worden gewezen om patiënten alert te maken. Daarnaast is het vaak moeilijk om hen te bereiken:

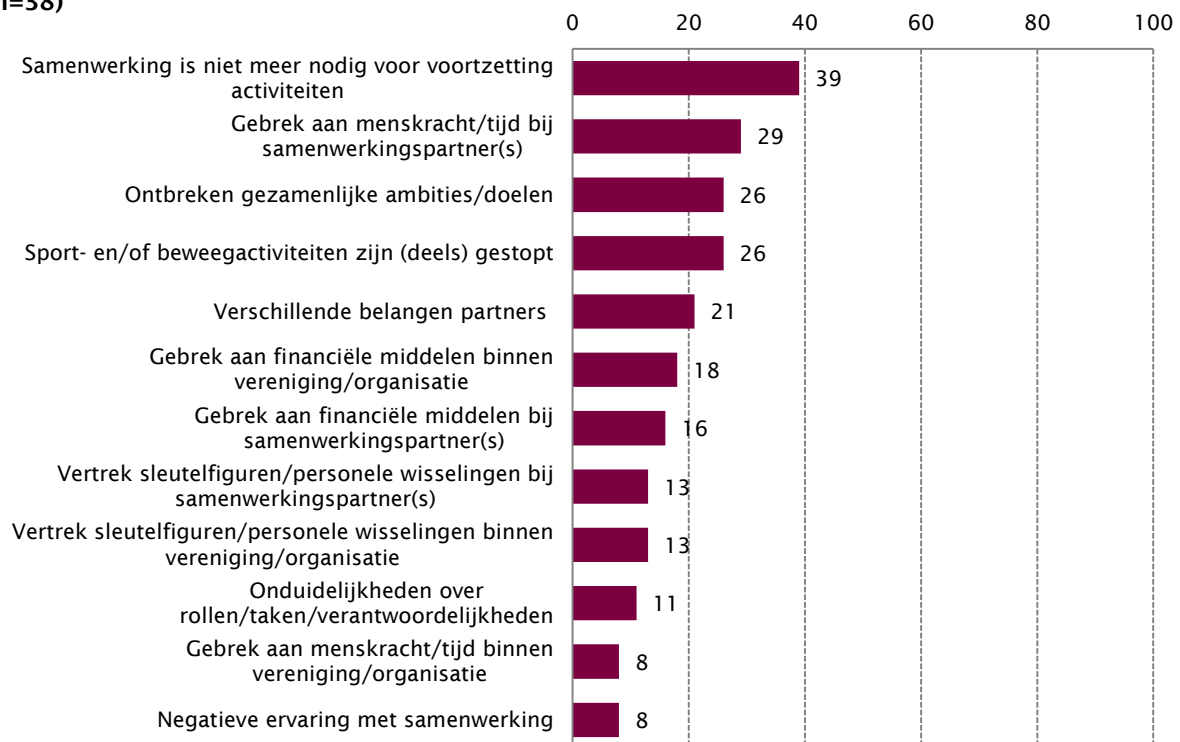
“Elke keer dat een nieuwe groep start moeten we de huisartsen alert maken. Het komt nog niet in hun systeem om deze oplossing standaard aan te bieden en mensen aan te melden voor dit project.” Gemeente en gezondheidszorg, regulier project, geheel voortgezet.

Kennis en expertise wordt tevens gedeeld door sportverenigingen, commerciële sportaanbieders en scholen. Zij organiseren en begeleiden verschillende activiteiten. Daarnaast spelen scholen een belangrijke rol in de werving van deelnemers.

Redenen voor stoppen samenwerking

Van de ondervraagden die in het kader van de Sportimpuls met andere partijen hebben samengewerkt, geeft 35 procent aan dat één of meerdere samenwerkingsverbanden zijn gestopt. De belangrijkste reden hiervoor is dat de samenwerking voor het voortzetten van de activiteiten niet meer nodig was (39%; zie figuur 3.11). Deze antwoordoptie was nog niet opgenomen in het borgingsonderzoek van de ronde 2012-2013 projecten. De overige redenen voor stoppen van de samenwerking komen wel overeen.

Figuur 3.11 Redenen voor stoppen samenwerking (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=38)

Hoewel de meeste samenwerkingen worden gecontinueerd, komt het voor dat samenwerkingen minder worden of stoppen, zo blijkt uit de interviews. Dit geldt voornamelijk voor de samenwerking met de lokale sportservice en interventie-eigenaar. De samenwerking met de sportservice komt vaak na afloop van de Sportimpulsperiode ten einde met als reden dat zij voornamelijk betrokken waren bij het schrijven van de aanvraag en het helpen opzetten en coördineren van de activiteiten. Nadat alles eenmaal stond, was deze ondersteuning niet meer nodig. Kortom: de samenwerking is door middel van natuurlijk verloop tot een einde gekomen.

Wat betreft de (beëindiging van de) samenwerking met de interventie-eigenaren, zijn de redenen verschillend. Ook hier geldt in sommige gevallen, net als bij de lokale sportservice, dat ondersteuning en samenwerking niet meer nodig is vanwege het einde van de Sportimpulsperiode. Het verschilt in hoeverre de geïnterviewde personen tevreden zijn over de samenwerking met de interventie-eigenaar. In één geval is deze als zeer slecht ervaren:

“Dat verliep heel moeizaam. Wij hadden heel erg het gevoel dat zij makkelijk geld eraan wilden verdienen. Want ze krijgen natuurlijk een behoorlijk deel. En dat is ook prima want zij hebben het ook bedacht. Maar ze stonden weinig open voor onze eigen ideeën. Je kunt nooit iets één-op-één overnemen. De situatie is anders, de partners zijn anders. Dat ging moeizaam. Verder klopten de facturen niet die ze stuurden. In het contract stond dan inclusief btw en dan kwam de factuur en dan kwam er weer btw overheen. Nou dat zijn best wel wat bedragen. Dat is een lastige strijd geweest. Plus dat de docenten die vanuit de interventie onze trainers moesten opleiden... Ja, het klinkt een beetje vervelend als ik dat zo zeg, maar eigenlijk hadden die niet genoeg in huis om onze trainers wat bij te brengen. Onze trainers stonden eigenlijk al op een hoger plan vanuit hun eigen achtergrond en kennis.” Gezondheidszorg, regulier project, geheel voortgezet.

Een voorbeeld waarbij de samenwerking met de interventie-eigenaar positief verloopt, is een KSG-project waarbij de interventie-eigenaar ook na de Sportimpulsprojectperiode nauw betrokken is bij (het opzetten van) de activiteiten:

“Kijk, wij leven heel erg vanuit het idealisme en vanuit dat idealisme vloeit iets voort. Nou dan hebben we [naam interventie-eigenaar] die ons scherp houdt. Hij ziet kansen en maakt plannen. Ik kan ook wel plannen maken, maar hij is daar gewoon beter in en dat vult elkaar aan.” Projectleider, KSG-project, geheel voortgezet.

3.6 Borging kennis en expertise

Tijdens het opzetten en uitvoeren van het Sportimpulsproject zijn kennis en ervaringen opgedaan, bijvoorbeeld over de wijze van benaderen van deelnemers en het leggen van contacten met andere partijen. Kennis en ervaringen zijn vooral geborgd doordat betrokkenen bij het project nog steeds inzetbaar zijn (68%). Andere belangrijke manieren waarop kennis en ervaringen zijn vastgelegd, zijn voorbeelddocumenten (39%) en een handleiding/protocol/stappenplan voor de uitvoer (36%). Bij 14 procent van de projecten is niets vastgelegd (zie figuur 3.12).

Figuur 3.12 Manier waarop kennis en ervaringen zijn vastgelegd (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=114)

Uit de interviews blijkt dat taken die noodzakelijk zijn om het programma te kunnen uitvoeren in de meeste gevallen zijn vastgelegd in een handleiding/protocol, draaiboek of informatiemap:

“Er is gewoon een Opleiding Level 3 gekomen, die is heel erg overdraagbaar. De kennisoverdracht over werken met de jonge doelgroep is gestructureerd en daarnaast is met de trainers die tijdens de Sportimpuls ervaring hebben opgedaan met deze jongere doelgroep een manual gemaakt, een handleiding, gewoon heel erg praktisch voor ook weer nieuwe trainers, dus in een expertgroep.” Interventie-eigenaar, KSG-project, geheel voortgezet.

De ervaring en kennis die is opgedaan wat betreft het netwerken, partijen bij elkaar brengen, communiceren en uitvoering van de activiteiten, dat zit met name in de hoofden van de mensen. Het is hun werk, geven ze aan:

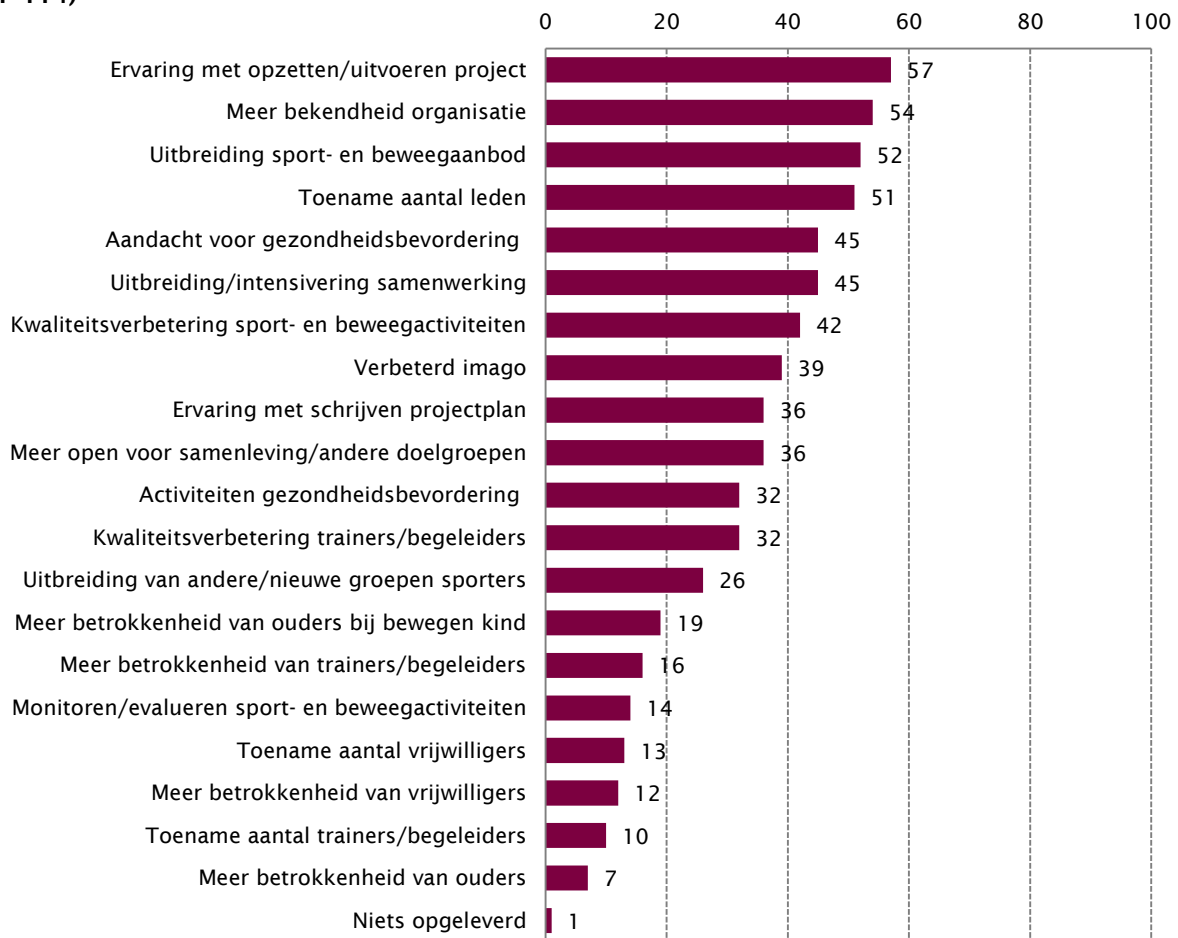
“Nou, kijk het is natuurlijk... dit is een mooi project geweest, maar het is natuurlijk gewoon ons werk. Hoe je iets organiseert, hoe je subsidie aanvraagt, dat is gewoon ons vak. Dit was niet nieuw. De kennis zit in het personeel. Als ik wegval en er komt een nieuw iemand dan heeft diegene gewoon dezelfde kennis of misschien zou je een beetje bij moeten scholen. Maar het is niet zo dat alles zwart op wit staat. Voor sportevenementen en Cruiff Courts zijn die er wel. Dus wil je een voetbaltoernooi doen dan kun je het daar wel uithalen. Voor dit project is niet alles vastgelegd in draaiboeken.” Welzijnsorganisatie, regulier project, deels voortgezet.

Bij het merendeel van de projecten was tijdens de Sportimpulsperiode budget voor trainingen en cursussen (zoals Leider Sportieve Recreatie of *scholarships*). Na afloop resulteert dit tot een poule van opgeleide mensen die nog steeds worden ingezet om het project draaiende te houden.

3.7 Belangrijkste opbrengsten Sportimpuls

In de online enquête is gevraagd wat de Sportimpuls de eigen organisatie uiteindelijk heeft opgeleverd. Alhoewel de antwoorden divers zijn, geeft meer dan de helft van de ondervraagden aan dat de Sportimpuls heeft geleid tot ervaring met het opzetten/uitvoeren van een project (57%), meer bekendheid van de organisatie (54%), uitbreiding van het sportaanbod (52%) en een toename van het aantal leden (51%; zie figuur 3.13). Bij de KSG-projecten wordt door meer dan de helft ook aandacht voor gezondheidsbevordering (80%) en intensivering/uitbreiding samenwerking (60%) als een belangrijk resultaat genoemd (niet weergegeven). In het borgingsonderzoek van de ronde 2012-2013 projecten zien we vergelijkbare resultaten, alleen was ‘uitbreiding/intensivering samenwerking’ (58%) het belangrijkste resultaat en behoorde ‘meer bekendheid van de organisatie’ nog niet tot de antwoordopties.

Figuur 3.13 Belangrijkste resultaten Sportimpuls (in procenten, meer antwoorden mogelijk, n=114)

Hoewel de impact van de Sportimpuls varieert, geven de geïnterviewde organisaties aan dat door het project een beweging in de goede richting in gang is gezet. Ten eerste is vaak een lastige doelgroep bereikt en ten tweede weten organisaties elkaar nu beter te vinden:

“Ik weet hoe moeilijk het is om in deze omgeving te bewegen. Toch zijn de successen die je ermee haalt op de langere termijn wel nodig. Je bereikt ouders en kunt kinderen begeleiden. Want er worden zoveel culturen in één keer bij elkaar gestopt, dus als je er niets aan zou doen, dan zou het helemaal fout gaan. Het is een druppel natuurlijk, het is absoluut een druppel, maar ik denk dat het absoluut opweegt. Want alleen al het bereiken van de doelgroep is één, maar het samenbrengen van al die partners die nu met elkaar bezig gaan, maar vaak allemaal op eilanden zitten, dat is al een kracht, dus daar is het al ontzettend goed voor en samen proberen de bewoners in de wijk iets te geven waar ze ook iets aan hebben, dat denk ik dat dat erg belangrijk is”. Commerciële sportaanbieder, KSG-project, geheel voortgezet.

Volgens sommige geïnterviewden zou het goed zijn als de projectperiode langer zou duren waardoor de subsidie over meerdere jaren zou worden uitgesmeerd. Dit zou realistischer zijn in het kader van de borging, omdat het bedrag dat organisaties na de projectperiode moeten neerleggen/ophalen beperkter is:

“Ik zou zo'n bedrag wat meer uitspreiden over een aantal jaar zodat je een realistischer beeld krijgt van wat je per jaar kan besteden, dat betekent ook dat je een realistischer borging kunt realiseren, want dat bedrag is veel lager, want dat betekent ook in het begin kan het allemaal niet op hè, the sky is the limit.” Sportvereniging, JILIB-project, geheel voortgezet.

3.8 Bevorderende en belemmerende factoren borging

In de online enquête en interviews benoemen de ondervraagden verschillende factoren die ervoor hebben gezorgd dat de activiteiten deels of geheel konden worden geborgd. Een aantal factoren is vaker genoemd voor zowel reguliere projecten, als JILIB- en KSG-projecten. Deze worden hieronder beschreven:

Factoren die de borging van de activiteiten hebben bevorderd:

- **Een samenwerking waarin iedereen ruimte krijgt om zijn of haar eigen expertise in te zetten:** zo werken bijvoorbeeld de GGD, een fysiotherapeut en een sportvereniging binnen een KSG-project samen bij het signaleren, doorverwijzen en begeleiden van kinderen met overgewicht. Door alle partijen vooraf bij de plannen te betrekken, taken en verantwoordelijkheden goed af te stemmen, regelmatig onderling te communiceren (korte lijnen) en successen te delen, wordt een succesvolle samenwerking en daarmee ook de borging van het project bevorderd.
- **Planmatig en vraaggericht werken:** door vooraf een goed (en haalbaar) plan op te stellen (wat ga je doen, hoe pak je dat aan, met wie ga je samenwerken, hoe borg je de verschillende activiteiten, etc.?) en vraaggericht te werken (de activiteiten aanpassen aan de wensen en behoeften van de doelgroep en andere betrokkenen) wordt de kans op succesvolle resultaten vergroot.
- **Draagvlak voor (nieuwe) sport- en beweegactiviteiten/doelgroep binnen de eigen organisatie, bij partners en deelnemers:** wanneer betrokkenen het belang van het project inzien, is de kans op borging groter. Bij de JILIB- en KSG-projecten wordt in dit kader draagvlak bij en betrokkenheid van ouders van deelnemers als een belangrijke bevorderende factor genoemd.
- **Enthousiaste trekkers/uitvoerders** (zoals projectleiders, trainers, vrijwilligers en partners), die tijd en energie steken in het werven van deelnemers, het aangaan en onderhouden van samenwerkingsverbanden en de uitvoer van activiteiten. Mensen die zich persoonlijk inzetten en betrokken zijn. Bij de JILIB-projecten wordt bijvoorbeeld het enthousiasme en de betrokkenheid van het schoolteam als een belangrijke factor genoemd voor succes van sportactiviteiten, die binnen het onderwijs worden uitgevoerd.
- **Nieuw laagdrempelig sport- en beweegaanbod voor een (inactieve) doelgroep waarvoor geen aanbod was:** activiteiten zijn opgezet voor verschillende (inactieve) doelgroepen, zoals allochtone vrouwen en mensen met Parkinson, waarvoor geen geschikt sport- en beweegaanbod aanwezig was. Begeleiding door professionele trainers, aandacht voor het individu én aandacht voor sociale binding (een goede groeps sfeer) zorgen ervoor dat deelnemers enthousiast blijven en aan de activiteiten blijven deelnemen. Dit leidt tot continuering/uitbreiding van het opgezette aanbod en het ontstaan van nieuwe sport- en beweeggroepen binnen de organisatie.
- **Nieuwe professionele trainers/begeleiders, die ook in de toekomst kunnen worden ingezet:** tijdens de projectperiode zijn trainers en begeleiders opgeleid om specifieke (inactieve) doelgroepen tijdens het sporten en bewegen te begeleiden. In sommige gevallen zijn nieuwe trainersopleidingen opgezet. Op deze manier is professionele begeleiding ook voor de toekomst beschikbaar.
- **Activiteiten, die zichtbare resultaten opleveren:** meer mensen die gaan sporten en bewegen, meer leden, meer deelnemers aan competities, persoonlijke groei van deelnemers, enthousiaste deelnemers en een verbeterde wijkstatus door de opgezette projecten, zijn allemaal belangrijke resultaten waarom activiteiten zijn voortgezet. Bij voldoende betalende deelnemers/leden zijn de activiteiten ook financieel geborgd.
- **Meer bekendheid van de organisatie en het sport- en beweegaanbod:** Organisaties en hun aanbod zijn door de Sportimpuls meer bekend bij de doelgroep, (mogelijke) samenwerkingspartners en (mogelijke) financiers. Volgens verschillende respondenten is het imago van de organisatie verbeterd door het nieuwe sport- en beweegaanbod en het feit dat zij nu meerdere doelgroepen bedienen. Hierdoor hebben zij nu meer ingangen bij verschillende partijen (bijv. gemeente, scholen). Dit draagt bij aan het voortzetten van de activiteiten.

- **Kennis en ervaringen, die zijn opgedaan binnen het Sportimpulsproject**, waardoor de uitvoer en borging van de huidige activiteiten worden bevorderd: zo weten lokale uitvoerders bijvoorbeeld beter hoe potentiële deelnemers te benaderen zijn, contacten met andere partijen kunnen worden gelegd, deelnemers kunnen worden begeleid en activiteiten beter kunnen worden gefinancierd. Betrokkenen hebben ervaring opgedaan met wat wel en niet werkt.

De factoren die de borging van activiteiten hebben belemmerd, worden hieronder gepresenteerd. De belemmerende factoren zijn veelal tegengesteld aan de bevorderende factoren. 31 procent van de respondenten van de online enquête (n=35) ondervond geen belemmerende factoren.

- **Samenwerkingsverbanden die moeizaam verlopen en/of zijn gestopt** hebben geleid tot het beperkt voortzetten of zelfs helemaal stoppen van activiteiten. Verschillende belangen en prioriteiten, een slechte afstemming tussen partijen, concurrentiegevoelens en wisselingen in belangrijke (contact)personen binnen organisaties spelen daarbij onder andere een rol. Daarnaast werken verschillen tussen organisaties in cultuur en werktijden belemmerend. Sportverenigingen hebben bijvoorbeeld het organiseren van sport als prioriteit en zijn vaak niet gespecialiseerd om inactieve doelgroepen op te vangen. Wanneer partijen die verantwoordelijk zijn voor het signaleren en werven van potentiële deelnemers tekortschieten, werkt dit tevens belemmerend voor de borging van de activiteiten.
- **Gebrek aan financiële middelen voor uitvoer van de activiteiten na afloop van de subsidie:** vooraf is niet altijd nagedacht hoe de activiteiten na afloop van het project worden gefinancierd. Met name bij activiteiten waar verschillende professionals (bijv. huisarts, diëtist) betrokken zijn om deelnemers te begeleiden is de kostprijs per deelnemer hoog. Het plotseling vragen of verhogen van deelnemersbijdragen zorgt soms voor het afhaken van deelnemers, omdat zij (of hun ouders) niet in staat zijn of bereid zijn een (verhoogde) eigen bijdrage te betalen. Ook uitvoerende professionals, die geen (volledige) vergoeding voor hun diensten meer krijgen, haken vaak af. Het is lastig om de activiteiten voor met name kwetsbare groepen kostendekkend te krijgen. Verder wordt het bedrag wat jaarlijks beschikbaar moet zijn na afloop van de projectperiode als erg hoog ervaren.
- **Geen of weinig draagvlak voor (voortzetting) sport- en beweegactiviteiten bij betrokkenen:** gebrek aan draagvlak binnen de eigen organisatie, bij partners of deelnemers zorgt ervoor dat (een deel van) activiteiten stoppen. Voorbeelden zijn een huisarts die zijn cliënten niet doorverwijst, of een groepsleider van een jeugdzorginstelling die geen belang in de activiteiten ziet en de kinderen niet altijd naar de activiteiten brengt. Bij de JILIB- en KSG-projecten zorgt een gebrek aan draagvlak bij en betrokkenheid van ouders ervoor dat kinderen uiteindelijk afhaken. Ook weinig draagvlak bij de ouders in het deelnemen of het niet inzien van het belang dat hun kinderen deelnemen aan een project werkt belemmerend.
- **Te weinig (inactieve) deelnemers aan de activiteiten:** met name de inactieve doelgroep is met de gebruikte wervingsmethoden lastig te vinden en bereiken. Eenmaal gevonden blijkt het ook een lastige doelgroep om (intrinsiek) te motiveren om te blijven deelnemen. Daarnaast speelt concurrentie van andere sport- en beweegaanbieders, die ook activiteiten aanbieden voor de beoogde doelgroep, een rol. Een voorbeeld is de gemeente of de buurtsportcoach die sport- en beweegactiviteiten gratis voor de doelgroep aanbiedt.
- **Gebrek aan professionele trainers en vrijwilligers** om in te zetten voor het uitvoeren van activiteiten. Daarnaast hadden sportverenigingen moeite met het werven van nieuwe trainers en vrijwilligers.
- **Afhankelijkheid van vrijwilligers, vooral bij sportverenigingen:** vrijwilligers beschikken niet altijd over de kennis om specifieke (inactieve) doelgroepen te begeleiden, zijn niet altijd (overdag) beschikbaar en zijn vanwege het 'vrijwillige karakter' niet altijd bereid om bepaalde taken op zich te nemen.
- **Personele wisselingen binnen organisaties en/of het wegvallen van sleutelfiguren**, waardoor activiteiten vertraging hebben opgelopen of zelfs stil zijn komen te liggen.
- **Beperkte beschikbaarheid van en afstand naar sportaccommodaties:** activiteiten kunnen door de beperkte beschikbaarheid van sportaccommodaties niet altijd plaatsvinden of moeten verder weg van de doelgroep georganiseerd worden. Bij JILIB-projecten worden vaak eerst kennismakingsactiviteiten aangeboden op school en vindt het vervolgaanbod bij de vereniging plaats. De vereniging ligt vaak relatief

ver van de woonplaats van de kinderen, waardoor zij uiteindelijk niet lid worden. Vervoersproblemen van de doelgroep naar de activiteiten worden in dit kader ook genoemd.

4. Conclusies en aanbevelingen

De Sportimpuls is een tweejarige subsidieregeling voor lokale sport- en beweegaanbieders, gericht op het opzetten van structureel sport- en beweegaanbod voor doelgroepen die niet of nauwelijks sporten en bewegen of dreigen te stoppen met sporten en bewegen. Het doel is om een hogere sport- en beweegdeelname bij deze doelgroepen te bereiken. Naast de reguliere Sportimpulsregeling, is er de Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB) en de Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht (KSG). In dit onderzoek staat de borging van de Sportimpulsprojecten (regulier, JILIB, KSG) uit de ronde 2014 centraal: *‘Wat is na afloop van de tweejarige subsidieperiode nog over van de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014?’* In dit hoofdstuk worden de belangrijkste conclusies van het onderzoek beschreven aan de hand van de verschillende deelonderzoeksvragen. Het hoofdstuk sluit af met een aantal aanbevelingen ter bevordering van de borging van lopende Sportimpulsprojecten en soortgelijke (toekomstige) sportstimuleringsprojecten.

1. In welke mate en hoe zijn de activiteiten die uit de projecten zijn ontstaan na afloop (financieel) gecontinueerd?

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat bij het merendeel van de Sportimpulsprojecten die hebben deelgenomen aan het onderzoek, de opgezette sport- en beweegactiviteiten volledig of deels zijn voortgezet na de projectperiode. Bij de KSG-projecten is het aandeel projecten waarbij alle activiteiten zijn gestopt het hoogst. De uitvoer van de sport- en beweegactiviteiten wordt voornamelijk gefinancierd vanuit deelnemersbijdragen en lidmaatschapsgelden. Daarnaast wordt de uitvoer mogelijk gemaakt door de inzet van vrijwilligers en een bijdrage van de gemeente, zoals door de inzet van een buurtsportcoach of een financiële regeling gericht op mensen met een laag inkomen. Een tekort aan deelnemers en een gebrek aan financiële middelen, zowel bij de uitvoerende organisaties als de doelgroep, zijn de belangrijkste redenen dat activiteiten (deels) zijn gestopt. Met name projecten waar deelnemers worden begeleid door (meerdere) professionals zijn na de subsidieperiode moeilijk te bekostigen.

Bij de meeste projecten heeft de Sportimpuls geleid tot structurele (wekelijkse) sport- en beweegactiviteiten, al dan niet in een aangepaste vorm ten opzichte van de projectperiode. Losse kennismakingslessen en sportkennismakingsaanbod zijn relatief vaker voortgezet bij de JILIB- en KSG-projecten. De voortgezette activiteiten richten zich op verschillende doelgroepen, vaak overeenkomend met de soort Sportimpulsregeling. Voorbeelden uit de interviews laten zien dat sport- en beweegactiviteiten zijn opgericht voor bepaalde leeftijdsgroepen (bijv. peuters op een kinderdagopvang) en meer kwetsbare doelgroepen (bijv. meisjes uit achterstandswijken). Daarnaast zijn mensen geschoold die na afloop van de projectperiode het organiseren van activiteiten (deels) hebben overgenomen. Voetbal, fitness (individueel, binnen) en fitness (in een groep, binnen) zijn de drie meest populaire aangeboden sporten. Bij de JILIB-projecten zijn daarnaast vechtsport- en verdedigingssporten populair. Uit de interviews blijkt verder dat bij de JILIB- en KSG-projecten weinig sprake is van ouderparticipatie en opvoedingsondersteuning, wat verplichte onderdelen binnen de JILIB- en KSG-regelingen zijn. Deze bevindingen en de bevindingen die volgen, zijn gedaan op basis van resultaten van de 114 projecten (respons 64%) die de online enquête hebben ingevuld. Daarnaast zijn de belangrijkste betrokkenen van veertien van deze projecten geïnterviewd. Om te achterhalen of de geïncludeerde projecten representatief zijn voor alle projecten uit 2014 is een kwantitatieve en kwalitatieve non-response analyse uitgevoerd. Uit de kwantitatieve non-response analyse blijkt dat projecten met een budget tot € 90.000,- binnen de groep geïncludeerde projecten licht oververtegenwoordigd zijn. Uit de kwalitatieve analyse blijkt echter dat dit komt omdat bij de grotere projecten meerdere personen betrokken waren, waardoor onduidelijkheid was over wie de vragenlijst moest invullen of dat personen moesten overleggen over het antwoord bij bepaalde vragen en uiteindelijk de vragenlijst bleef liggen. Ook zien we in de resultaten dat projectbudget geen invloed heeft op de mate van voortzetting van de activiteiten. De kwalitatieve non-response analyse laat verder zien dat de non-respons projecten vergelijkbaar zijn met de geïncludeerde projecten op de verschillende borgingsaspecten en dat ook het merendeel van deze projecten de activiteiten

(deels) heeft gecontinueerd. Het is daarom aannemelijk dat de onderzochte projecten in het huidige onderzoek representatief zijn voor alle projecten uit ronde 2014.

2. In welke mate en hoe zijn de deelnemers structureel blijven bewegen na afronding van de projectperiode?

Naast het wekelijks sport- en beweegaanbod worden ook niet wekelijks terugkerende activiteiten aangeboden, zoals een eendaags of meerdaags sportevenement, losse clinics en workshops, sportkennismakingsprogramma's of sportcursussen. Om ervoor te zorgen dat deelnemers na deze activiteiten blijven sporten en bewegen, is (begeleiding naar) vervolgaanbod gewenst. Vervolgaanbod wordt volgens de ondervraagden voornamelijk bij de sportvereniging gerealiseerd die de activiteit heeft georganiseerd of bij een samenwerkingspartner. Bij een deel van de geïnterviewde projecten worden deelnemers door de buurtsportcoach begeleid naar passend aanbod bij een sportvereniging of commerciële sportaanbieder.

Het deel van de deelnemers aan de wekelijkse activiteiten en niet-wekelijkse activiteiten, dat uiteindelijk structureel (wekelijks) blijft sporten en bewegen, varieert tussen de projecten. Bij de JILIB-projecten is dit percentage lager dan bij de reguliere projecten en KSG-projecten. Uit de interviews blijkt dat begeleiding van deelnemers naar passend vervolgaanbod, bijvoorbeeld door de buurtsportcoach, van positieve invloed is op het aantal deelnemers dat doorstroomt. De mate waarin kinderen doorstromen naar vervolgaanbod is ook erg afhankelijk van de ouders.

3. In welke mate en hoe zijn de samenwerkingsverbanden, die als gevolg van de projecten zijn ontstaan, na afloop voortgezet?

Binnen bijna alle projecten is tijdens de projectperiode samengewerkt met andere (lokale) partijen. Niet alle opgezette samenwerkingsverbanden zijn echter gecontinueerd. Van de ondervraagden die in het kader van de Sportimpuls hebben samengewerkt met andere partijen, geeft 35 procent aan dat één of meerdere samenwerkingsverbanden zijn gestopt. De belangrijkste reden hiervoor is dat de samenwerking niet meer nodig was voor het voortzetten van de activiteiten. Dit komt overeen met de resultaten uit de interviews.

De drie belangrijkste partijen waarmee de samenwerking is geïntensiveerd en/of het netwerk is uitgebreid, zijn de gemeente, andere sportverenigingen en de buurtsportcoach. Op dit moment wordt vooral samengewerkt op het gebied van het delen van kennis en expertise, de uitvoer van sport- en beweegactiviteiten, promotie van het sport- en beweegaanbod en gebruik van de accommodatie. Bij de KSG-projecten wordt ook met andere partijen samengewerkt om de betrokkenheid van ouders bij het bewegen van hun kind(eren) te vergroten. Binnen de KSG-projecten worden dus wel inspanningen verricht om ouders te betrekken, maar dit resulteert nog niet in de gewenste ouderparticipatie. Verder blijkt uit de interviews dat de lijnen tussen organisaties korter zijn geworden, waardoor het mogelijk wordt ook in een andere context samen te werken. Een win-winsituatie voor betrokken partijen en gezamenlijke doelen zijn voorbeelden van factoren die een succesvolle samenwerking bevorderen.

4. In welke mate en hoe is er sprake van borging t.a.v. opgedane kennis en ervaringen?

Tijdens het opzetten en het uitvoeren van het Sportimpulsproject zijn kennis en ervaringen opgedaan, bijvoorbeeld over de wijze van benaderen van deelnemers en het leggen van contacten met andere partijen. Kennis en ervaringen zijn geborgd doordat betrokkenen bij het project nog steeds inzetbaar zijn en door het verwerken van kennis en ervaringen in voorbeelddocumenten en een handleiding voor de uitvoer. Uit de interviews blijkt dat de kennis en ervaringen die zijn opgedaan wat betreft netwerken, het bij elkaar brengen van partijen, communicatie en uitvoering van de activiteiten meestal niet in documenten zijn vastgelegd. Betrokkenen zijn meestal nog inzetbaar en kunnen deze kennis overdragen op anderen.

5. Welke belemmerende en bevorderende factoren spelen een rol bij de borging van de projecten?

Uit zowel de online enquête als de interviews komen verschillende factoren naar voren die borging van de sport- en beweegactiviteiten hebben bevorderd, dan wel belemmerd. Voorbeelden van belangrijke bevorderende factoren zijn een samenwerking waarin iedereen ruimte krijgt om zijn of haar eigen expertise in te zetten, planmatig en vraaggericht werken en draagvlak voor (nieuwe) sport- en beweegactiviteiten binnen de eigen organisatie, bij partners en deelnemers.

Een belangrijke belemmerende factor zijn samenwerkingsverbanden die moeizaam verlopen of zijn gestopt. Een gebrek aan financiële middelen voor uitvoer van de activiteiten na afloop van de subsidie, geen of weinig draagvlak voor voortzetting van de sport- en beweegactiviteiten bij de betrokkenen en te weinig (inactieve) deelnemers aan activiteiten zijn andere voorbeelden van belangrijke belemmerende factoren. Eén op de drie ondervraagden van de online enquête zag overigens geen belemmerende factoren.

6. In hoeverre zijn er verschillen in bovenstaande aspecten tussen de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014 en de Sportimpulsprojecten uit de eerdere rondes (2012 en 2013)?

De resultaten uit het huidige onderzoek zijn in het algemeen redelijk vergelijkbaar met de resultaten uit het borgingsonderzoek naar de ronde 2012 en 2013 Sportimpulsprojecten. Er zijn een paar verschillen. Zo is de respons op de online enquête aanzienlijk hoger in het huidige onderzoek en is door de kwalitatieve non-respons analyse beter zicht op de representativiteit van de ondervraagde groep. Daarnaast zien we een aantal verschillen in de soort voortgezette activiteiten en de specifieke doelgroepen waarop wordt gericht. Deze verschillen kunnen echter verklaard worden door de toevoeging van de JLLIB-projecten, maar ook door deelname van de KSG-projecten in 2014.

Opvallend is met name dat in het huidige onderzoek het percentage projecten dat de activiteiten geheel heeft voortgezet, een stuk lager is. Ook uit de interviews bleek dat bij de ‘geheel voortgezette’ projecten, toch activiteiten waren gestopt. Het percentage projecten dat de activiteiten gedeeltelijk heeft voortgezet is daarentegen hoger. Er zijn geen verschillen in het aandeel projecten dat de activiteiten helemaal heeft gestopt. Vergelijkbare verdelingen in percentages zien we naar type Sportimpulsproject, met uitzondering van de KSG-projecten waar het percentage gestopte projecten het hoogst is. Dit is tegen de verwachtingen in, omdat vanaf 2013-2014 een aantal wijzigingen in de aanvraagprocedure van de Sportimpuls is doorgevoerd om (mede) de borging van de projecten te bevorderen, zoals het vraaggericht werken, het betrekken van de buurtsportcoach in het project, en het verplicht samenwerken met de gemeente en interventie-eigenaar (Van Lindert, Scholten & Brandsema, 2017). In het huidige onderzoek zien we dat ten opzichte van het onderzoek naar de ronde 2012 en 2013 projecten meer met de gemeente wordt samengewerkt, maar niet met de buurtsportcoach of interventie-eigenaar. De belangrijkste redenen dat activiteiten (deels) zijn gestopt, zijn in beide onderzoeken gelijk, namelijk te weinig deelnemers (weinig vraag naar het aanbod vanuit de doelgroep) en een gebrek aan financiële middelen voor de uitvoer. Dit zijn aanwijzingen dat het vraaggericht werken en het borgen van financiën ook bij de ronde 2014 projecten nog onvoldoende is uitgewerkt. Een duidelijke verklaring waarom bij de projectronde uit 2014 relatief minder activiteiten volledig zijn geborgd, is er echter niet.

Samengevat heeft de Sportimpuls voor de meeste ondervraagde projecten een ‘beweging in de goede richting in gang gezet’, waardoor nieuwe samenwerkingsverbanden zijn opgezet, nieuw sport- en beweegaanbod is gerealiseerd, nieuwe doelgroepen zijn bereikt en kennis en ervaringen zijn opgedaan met het opzetten en uitvoeren van het project. Dit zijn zaken die zonder deze ‘impuls’ niet van de grond zouden zijn gekomen. Terugkerend op de hoofdvraag van het onderzoek ‘*Wat is na afloop van de tweejarige subsidieperiode nog over van de Sportimpulsprojecten uit ronde 2014?*’, zien we dat voor de meeste ondervraagde projecten (een deel van) de opgezette activiteiten en samenwerkingsverbanden zijn gecontinueerd. Daarnaast heeft grotendeels

borging van kennis en expertise plaatsgevonden. Een tekort aan deelnemers vanwege geen of weinig vraag naar het aanbod vanuit de doelgroep is de belangrijkste reden voor het niet continueren van de activiteiten, samen met een gebrek aan financiële middelen voor de uitvoer. Verder blijft de borging van de sport- en beweegdeelname van met name deelnemers die niet naar structureel vervolgaanbod worden begeleid achter. Hetzelfde geldt voor kinderen en jongeren waarvan ouders het belang van sporten en bewegen niet inzien.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van dit onderzoek en eerdere (praktijk)onderzoeken volgt een aantal aanbevelingen om de borging van lopende Sportimpulsprojecten en soortgelijke (toekomstige) sportstimuleringsprojecten te bevorderen. Deze aanbevelingen hebben betrekking op de (financiële) borging van sport- en beweegactiviteiten en de borging van de sport- en beweegdeelname van deelnemers.

Borging sport- en beweegactiviteiten

- **(Ondersteuning bieden bij) meer vraaggericht werken bij de ontwikkeling en keuze van het (vervolg)aanbod:** door de (vervolg)activiteiten goed aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van de doelgroep is de kans groter dat zij gaan en blijven deelnemen (Ooms et al., 2015). Het is belangrijk dat de wensen en behoeften van de doelgroep al voorafgaand aan de start van een project zijn geïnventariseerd, evenals mogelijke gelijksoortige (concurrerende) activiteiten die in de omgeving worden aangeboden. Daarnaast kan de doelgroep direct betrokken worden bij de ontwikkeling en keuze van activiteiten. Er zijn verschillende methoden om wensen en behoeften in kaart te brengen en de doelgroep te betrekken, bijvoorbeeld door (groeps)interviews met de doelgroep te houden, vragenlijsten af te nemen of door de doelgroep te observeren (Gittelsohn et al., 2006). Als de doelgroep kinderen of jongeren betreft, dan is het ook belangrijk de ouders hierin te betrekken. Zij hebben namelijk een belangrijke rol in de (gecontinueerde) sport- en beweegdeelname van hun kinderen. Tevens wordt aangeraden om een professional in te zetten die de deelnemers begeleidt in de eerste stappen richting regulier sport- en beweegaanbod (zie ook: borging sport- en beweegdeelname).

Financiële borging

- **Meer aandacht voor borging van financiën voorafgaand het project:** ook uit dit onderzoek blijkt dat het belangrijk is om al voorafgaand aan de start van een project goed na te denken over wat nodig is voor het voortzetten van het project (bijv. mensen, inzet van samenwerkingspartners, materialen, faciliteiten en promotiematerialen), wat de bijbehorende kosten zijn en hoe deze kosten kunnen worden gedekt. Met name voor projecten waarbij deelnemers door (meerdere) professionals worden begeleid, moet goed nagedacht worden hoe deze kosten worden gedekt na de subsidieperiode, zonder dat de (ouders van de) deelnemers een te hoge eigen bijdrage moeten gaan betalen en daardoor afhaken. Daarom is ook inzicht in opbrengsten van het project (bijv. bijdragen van deelnemers en bijdragen van samenwerkingspartners) van belang. De aanbeveling uit het borgingsonderzoek naar de ronde 2012 en 2013 projecten is ook hier van toepassing, namelijk de aanvragers van een Sportimpulsaanvraag verplichten om een meerjarenbegroting te maken, die een aantal maanden na de projectperiode doorloopt (Ooms, Scholten & Van Lindert, 2017). Op deze manier worden zij gedwongen over de borging van financiën na te denken. Vanaf 2017 is het maximaal aan te vragen bedrag voor de Sportimpuls verlaagd naar € 80.000,- en is cofinanciering verplicht (minimaal 15 procent van het te aanvragen bedrag; Van Lindert, Pulles & Van der Poel, 2016). Ook deze maatregel kan bijdragen aan (het nadenken over) de borging van financiën. Daarnaast zou de subsidieperiode qua duur verlengd kunnen worden, zodat de projectuitvoerders een lager budget per jaar beschikbaar hebben (en hier al aan wennen) en langer de tijd hebben om onder begeleiding en supervisie hun activiteiten goed neer te zetten.

Borging sport- en beweegdeelname deelnemers

- **Deelnemers begeleiden naar structureel vervolgaanbod als onderdeel van de aanpak:** uit het huidige onderzoek blijkt dat wanneer deelnemers door een professional worden begeleid naar structureel sport- en

beweegaanbod, zij eerder blijven sporten en bewegen. De buurtsportcoach kan hier een belangrijke rol in spelen. Ondanks dat binnen sommige projecten wel met de buurtcoach wordt samengewerkt, geldt dat nog niet voor alle projecten. Dus ook op dit punt is verbetering mogelijk.

- **Ouders meer betrekken bij het sporten en bewegen van hun kind(eren):** zoals hierboven vermeld, is het belangrijk de ouders te betrekken bij de ontwikkeling en keuze van sport- en beweegactiviteiten. Kinderen en jongeren zijn eerder geneigd om te gaan sporten en bewegen als zij hierin gesteund worden door hun ouders en als de ouders zelf sporten en bewegen (rolmodelfunctie). Ook als de ouders samen met hun kinderen sporten en bewegen, werkt dit bevorderend (Ooms, 2017). Ouders spelen daarom een belangrijke rol bij het al dan niet (blijven) deelnemen van kinderen en jongeren aan de sport- en beweegactiviteiten en daardoor aan hun (structurele) sport- en beweegdeelname. Ouderbetrokkenheid is een verplicht onderdeel binnen de JILIB- en KSG-projecten, maar vaak nog onvoldoende uitgewerkt. Ouders zullen met hun kind eerder meedoen aan een interventie als de interventie zich richt op een leefstijlbenadering (combinatie van o.a. bewegen, voeding) en de gezondheid van het kind en niet op bepaalde (negatieve) kenmerken van het kind, zoals het verminderen van overgewicht. Zij willen namelijk niet dat hun kind een bepaald label krijgt opgeplakt (Kelleher et al., 2017). Dit zou meegenomen kunnen worden in de keuze en promotie van activiteiten. Ook opvoedingsondersteuning, een verplicht element bij de KSG-projecten, maar wat nog veelal ontbrak, past goed in dit kader. Daarnaast worden ouders geholpen als zij met andere ouders die met hun kind(eren) in dezelfde situatie zitten, in contact worden gebracht. Op deze manier kunnen zij onderling kennis over (het belang van) sporten en bewegen delen en bespreken hoe zij belemmeringen ten opzichte van (meer) sporten en bewegen kunnen aanpakken (Kelleher et al., 2017; Lucas et al., 2014).

5. Referenties

Aalbers, M. (2016). *Tipsheet - Borging van lokale sport- en beweegprojecten*. Ede: Kenniscentrum Sport.

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) & Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (2017). *Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2014-2017*. Den Haag/Bilthoven: CBS/RIVM. Geraadpleegd (09-05-2018) via: <https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/sport-en-bewegen/cijfers-context/huidige-situatie#!node-beweegrichtlijnen>

Gezondheidsraad. (2017). *Beweegrichtlijnen 2017*. Den Haag: Gezondheidsraad.

Gittelsohn, J., Steckler, A., Johnson, C.C., Pratt, C., Grieser, M., Pickrel, J., Stone, E.J., Conway, T., Coombs, D. & Staten, L.K. (2006). Formative research in school and community-based health programs and studies: “state of the art” and the TAAG approach. *Health Educ Behav*, 33:25-39.

Kelleher, E., Davoren, M.P., Harrington, J.M., Shieley, F., Perry, I.J. & McHugh, S.M. (2017). Barriers and facilitators to initial and continued attendance at community-based lifestyle programmes among families of overweight and obese children: a systematic review. *Obesity Reviews*, 18:183-194.

Lindert, C. van, Pulles, I. & Poel, H. van der (2016). *Voortgangsrapportage Monitor Sport en Bewegen in de Buurt 2016*. Utrecht: Mulier Instituut.

Lindert, C. van, Scholten, V. & Brandsema, A. (2017). *Voortgangsrapportage Monitor Sport en Bewegen in de Buurt 2017*. Utrecht: Mulier Instituut.

Lucas, P.J., Curtis-Taylor, K., Arai, L., Stapley, S., Fagg, J. & Roberts, H. (2014). What works in practice: user and provider perspectives on the acceptability, affordability, implementation, and impact of a family-based intervention for child overweight and obesity delivered at scale. *BMC Public Health*, 14:614.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) (2015). *Kamerbrief Rapporten Sport en Bewegen in de Buurt*. Den Haag: VWS.

Ooms, L. (2017). *Literatuuronderzoek bewegen door kinderen met overgewicht*. Utrecht: Mulier Instituut.

Ooms, L., Scholten, V. & Lindert, C. van (2017). *Borging Sportimpulsprojecten rondes 2012 en 2013*. Utrecht: Mulier Instituut.

Ooms, L., Veenhof, C., Schipper-van Veldhoven, N. & Bakker, D.H. de (2015). Sporting programs for inactive population groups: factors influencing implementation in the organized sports setting. *BMC Sports Science, Medicine and Rehabilitation*, 7(12). DOI: 10.1186/s13102-015-0007-8.

Oranje Fonds & Kenniscentrum Sport (2016). *Financiering en borging van een sociaal sportinitiatief*. Utrecht/Ede: Oranje Fonds/Kenniscentrum Sport.

WHO (World Health Organization) (2011). *Global status report on noncommunicable diseases 2010*. Genève, Zwitserland: WHO.

Zeinstra, G. & Velden, N. van der (2015). *Kennisdossier: Borging van een integrale gezondheidsaanpak*. Berg en Dal: iResearch.

Bijlage 1 Online vragenlijst

N.B. In rood de wijzigingen t.o.v. het onderzoek naar de Sportimpulsprojecten van rondes 2012 en 2013.

Vragenlijst Borging Sportimpulsprojecten **ronde 2014**

Welkom bij dit onderzoek over de borging van de Sportimpulsprojecten die in **2014** zijn gestart.

Met de Sportimpuls bedoelen we zowel de reguliere Sportimpuls, als ook de Sportimpuls Kinderen sportief op gewicht (KSG) en de Sportimpuls Jeugd in lage inkomensbuurten (JILIB).

Met de knoppen 'terug' en 'volgende' kunt u door de vragenlijst gaan.

Aan het eind van de vragenlijst is ruimte voor op- en aanmerkingen over de vragenlijst. Bent u tijdens het invullen van de vragenlijst problemen tegengekomen of heeft u suggesties voor verbeteringen, dan horen wij dat graag.

Bij voorbaat heel hartelijk dank voor uw medewerking.

Druk op de pijl naar rechts om aan de vragenlijst te beginnen.

Algemeen

1. Welk type **organisatie** vertegenwoordigt u?
  - o Sportvereniging
  - o Buurt- of wijkorganisatie (bijv. buurthuis, buurt(sport)werk, buurtvereniging, wijk- of dorpsraad)
  - o **Instelling voor jeugd(zorg)**
  - o **Kinderdagverblijf/naschoolse en buitenschoolse kinderopvang**
  - o **Peuterspeelzaal**
  - o Lokale sportraad
  - o Lokale sportservice/lokaal sportloket
  - o Provinciale sportservice/sportraad
  - o Revalidatie- en/of zorginstelling
  - o Patiëntenorganisatie
  - o Welzijnsorganisatie
  - o (Sport)fysiotherapeut
  - o Sportschool/fitnesscentrum
  - o **Sportstichting**
  - o Commerciële sport- en beweegaanbieder (excl. sportschool/fitnesscentrum)
  - o Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)

2. Welke sport- en beweegactiviteit(en) biedt uw vereniging/organisatie aan?

Meer antwoorden mogelijk

- Atletiek
- Badminton
- Basketbal
- Beachvolleybal
- Biljart/poolbiljart/snooker
- Boksen
- Bowling
- Bridge
- Dammen
- Danssport
- Darts
- Duiksport
- Fietsen (mountainbiken, toerfietsen, wielrennen)
- Fitness, individueel (binnen)
- Fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)
- Fitness, buiten zoals bootcamp
- Freerunning
- Golf
- Gymnastiek/turnen
- Handbal
- Hardlopen/joggen/trimmen
- Hockey
- Honkbal/softbal
- Jeu de boules
- Judo
- Kano
- Klisport
- Korfbal
- Midgetgolf
- Motorrijden
- Paardensport
- Roeien
- Rugby
- Schaatsen
- Schaken
- Schietsport
- Skeeleren/skaten
- Skiën/langlaufen/snowboarden
- Spelvormen en/of beweegactiviteiten
- Squash
- Tafeltennis
- Tennis
- Vecht- en verdedigingsporten (excl. boksen en judo)
- Voetbal
- Volleybal
- Wandelsport (wandelen, nordic walking)
- Waterpolo
- Yoga/pilates/poweryoga/tai chi

- Zaalvoetbal
- Zeilen/surfen
- Zwemsport (excl. waterpolo)
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)

3. Hoeveel personen (leden, deelnemers, klanten) sporten en/of bewegen bij uw vereniging/organisatie?
Liefst exacte aantallen, maar als u daar niet over beschikt maak dan een reële schatting.
Peildatum 1 januari 2018.

Totaal personen   aantal .....

- o Weet ik niet (bij dit antwoord kan hierboven geen getal worden ingevuld)

Borging sport- en beweegactiviteiten

4. In het kader van de Sportimpuls heeft uw vereniging/organisatie, al dan niet in samenwerking met een partner, sport- en beweegactiviteiten opgezet. In hoeverre worden deze activiteiten op dit moment nog uitgevoerd?
- o De activiteiten zijn helemaal gestopt (→ ga naar vraag 5)
  - o De activiteiten worden deels nog uitgevoerd (→ ga naar vraag 5)
  - o De activiteiten worden in zijn geheel nog uitgevoerd (→ ga naar vraag 6)
  - o Weet ik niet (→ ga naar vraag 15)

Onderstaande vraag (5) alleen beantwoorden als bij vraag 4 het antwoord ‘de activiteiten zijn helemaal gestopt’ of ‘de activiteiten worden deels nog uitgevoerd’ is gegeven.

5. Waarom zijn de sport- en beweegactiviteiten helemaal gestopt of worden ze nog maar deels uitgevoerd?
Meer antwoorden mogelijk
- Beperkte financiële middelen doelgroep (om contributie/deelname te betalen)
  - Gebrek aan financiële middelen voor uitvoer van activiteiten
  - Gebrek aan materialen en/of sport(hulp)middelen
  - Geen geschikte of beschikbare accommodatie
  - Geen of weinig vraag naar het aanbod vanuit de doelgroep
  - Geen samenwerking (meer mogelijk) met andere (lokale) partijen
  - Levert geen of weinig nieuwe leden/deelnemers/klanten op
  - Onvoldoende draagvlak voor het aanbod binnen mijn vereniging/organisatie
  - Onvoldoende draagvlak voor het aanbod bij ouders/verzorgers van deelnemers**
  - Onvoldoende draagvlak voor het aanbod bij samenwerkingspartner(s)
  - Te weinig (opgeleid) kader
  - Te weinig vrijwilligers
  - Vertrek van sleutelfiguren/personele wisselingen
  - Werving doelgroep is lastig of niet gelukt
  - Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
  - Weet ik niet (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

Bij vraag 4 antwoord ‘de activiteiten zijn helemaal gestopt’ → ga naar vraag 15

Bij vraag 4 antwoord ‘de activiteiten worden deels nog uitgevoerd’ → ga naar vraag 6

Onderstaande vragen (6-14) alleen beantwoorden als bij vraag 4 het antwoord 'de activiteiten worden deels nog uitgevoerd' of 'de activiteiten worden in zijn geheel nog uitgevoerd' is gegeven.

U heeft aangegeven dat nog steeds (een deel van de) sport- en beweegactiviteiten die in het kader van de Sportimpuls zijn opgezet worden uitgevoerd. De volgende vragen gaan over deze sport- en beweegactiviteiten.

6. Om wat voor type sport- en beweegactiviteiten gaat het?

Meer antwoorden mogelijk

- Eendaags sportevenement
- Meerdaags sportevenement (bijv. competitie, toernooi)
- Losse kennismakingsles, clinic of workshop
- Sportkennismakingsaanbod/cursus (bijv. een hardloopcursus van 6 weken, waarbij één keer per week wordt getraind)
- Wekelijks terugkerend sport- of beweegaanbod
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)

7. Om welke sport- en beweegactiviteiten gaat het?

Meer antwoorden mogelijk

- Atletiek
- Badminton
- Basketbal
- Beachvolleybal
- Biljart/poolbiljart/snooker
- Boksen
- Bowling
- Bridge
- Dammen
- Danssport
- Darts
- Duiksport
- Fietsen (mountainbiken, toerfietsen, wielrennen)
- Fitness, individueel (binnen)
- Fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)
- Fitness, buiten zoals bootcamp
- Freerunning
- Golf
- Gymnastiek/turnen
- Handbal
- Hardlopen/joggen/trimmen
- Hockey
- Honkbal/softbal
- Jeu de boules
- Judo
- Kano
- Klmsport
- Korfbal
- Midgetgolf
- Motorrijden
- Paardensport

- Roeien
- Rugby
- Schaatsen
- Schaken
- Schietsport
- Skeelers/skaten
- Skiën/langlaufen/snowboarden
- Spelvormen en/of beweegactiviteiten
- Squash
- Tafeltennis
- Tennis
- Vecht- en verdedigingsporten (excl. boksen en judo)
- Voetbal
- Volleybal
- Wandelsport (wandelen, nordic walking)
- Waterpolo
- Yoga/pilates/poweryoga/tai chi
- Zaalvoetbal
- Zeilen/surfen
- Zwemsport (excl. waterpolo)
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)

8. Voor welke leeftijdsgroep(en) is dit sport- en beweegaanbod gerealiseerd?

Meer antwoorden mogelijk

- Kinderen (0-12 jaar)
- Jongeren (13-17 jaar)
- Volwassenen (18-54 jaar)
- Ouderen (55+ jaar)
- Geen specifieke leeftijdsgroep/alle leeftijden (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

9. Op welke speciale doelgroep(en) is het sport- en beweegaanbod gericht?

Meer antwoorden mogelijk

- Jongens/mannen
- Meisjes/vrouwen
- Blijvend geblesseerden
- Chronisch zieken (bijv. astma, diabetes, hart- en vaatziekten)
- Eenzame of sociaal geïsoleerde mensen
- Mensen met een lage sociaaleconomische status/laag inkomen/armoede
- Mensen met een lichamelijke beperking (beperking in bewegen, zien of horen)
- Mensen met een psychische/psychiatrische aandoening
- Mensen met een verstandelijke beperking
- Mensen met gedragsproblemen (bijv. agressiviteit, Autisme, ADHD, ADD)
- Mensen met overgewicht/obesitas
- Ouders/verzorgers
- Probleemgezinnen
- Leerlingen/scholieren/studenten
- Werknemers van bedrijven
- Werkzoekenden
- Inactieven
- Mensen met een migratieachtergrond
- Vluchtelingen
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
- Geen speciale doelgroep (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

10. Zijn de sport- en beweegactiviteiten die vanuit de Sportimpuls zijn voortgezet onderdeel van het standaard aanbod van uw vereniging/organisatie geworden?

- Ja, alle activiteiten zijn onderdeel van het standaard aanbod
- Ja, een deel van de activiteiten is onderdeel van het standaard aanbod
- Nee, de activiteiten zijn geen onderdeel van het standaard aanbod
- Weet ik niet

11. Zijn de sport- en beweegactiviteiten die vanuit de Sportimpuls zijn voortgezet onderdeel van het langetermijnbeleid van uw vereniging/organisatie?

- Ja, alle activiteiten zijn onderdeel van het langetermijnbeleid
- Ja, een deel van de activiteiten is onderdeel van het langetermijnbeleid
- Nee, de activiteiten zijn geen onderdeel van het langetermijnbeleid
- Niet van toepassing, wij hebben geen langetermijnbeleid
- Weet ik niet

12. Hoe wordt de uitvoering van deze sport- en beweegactiviteiten op dit moment gefinancierd?

Meer antwoorden mogelijk

- Activiteiten worden uitgevoerd door vrijwilligers
- Eigen bijdrage deelnemers en/of lidmaatschapsgelden
- Deelnemersbijdragen worden (gedeeltelijk) betaald uit (gemeentelijke) regelingen gericht op mensen met lage inkomens (bijv. Jeugdsportfonds, Stichting Leergeld, (Jeugd)sportpas)**
- Activiteiten zijn ondergebracht bij sportaanbod buurtsportcoach/combinatiefunctionaris
- Financiële bijdrage en/of ureninzet samenwerkingspartner(s)
- Fondsen en foundations (bijv. Johan Cruyff Foundation, Oranje Fonds)
- Gemeentelijke subsidie**
- Sponsoring
- Zorgverzekeraar vergoedt (een deel van) uitvoeringskosten en/of deelnemersbijdragen**
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
- Weet ik niet (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

Borging sport- en beweegdeelname deelnemers

13. Indien (een deel van) de (voortgezette) Sportimpulsactiviteiten niet wekelijks terugkerende sport- en beweegactiviteiten zijn (bijv. eendaags sportevenement, losse clinic, sportcursus): Is er vervolgaanbod voor deelnemers aan deze activiteiten?

Meer antwoorden mogelijk

- Ja, bij mijn vereniging/organisatie
- Ja, bij een samenwerkingspartner
- Ja, anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
- Nee, er is geen vervolgaanbod
- Niet van toepassing, de sport- en beweegactiviteiten worden al wekelijks aangeboden
- Weet ik niet (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

14. Het doel van de Sportimpuls is dat meer mensen gaan sporten en bewegen. In hoeverre hebben de (voortgezette) Sportimpulsactiviteiten volgens u geleid tot structureel (wekelijks) sporten en bewegen bij deelnemers? Bijv. bij uw vereniging/organisatie of bij een samenwerkingspartner.

- Minder dan een kwart (0-24%) van de deelnemers is structureel gaan sporten en bewegen
- Tussen een kwart en de helft (25-49%) van de deelnemers is structureel gaan sporten en bewegen
- Tussen een helft en driekwart (50-74%) van de deelnemers is structureel gaan sporten en bewegen
- Driekwart of meer (75-100%) van de deelnemers is structureel gaan sporten en bewegen
- Weet ik niet

Borging samenwerking

15. Heeft uw vereniging/organisatie in het kader van de Sportimpuls met andere (lokale) partijen samengewerkt?

- Ja (→ ga naar vraag 16)
- Nee(→ ga naar vraag 21)
- Weet ik niet (→ ga naar vraag 21)

16. U heeft aangegeven dat uw vereniging/organisatie in het kader van de Sportimpuls met andere (lokale) partijen heeft samengewerkt. Dit konden zowel bestaande als nieuwe samenwerkingspartners zijn. Heeft de Sportimpuls voor uw vereniging/organisatie wat opgeleverd als het gaat om samenwerking? Let op: het gaat om de situatie zoals die nu is.
- Ja, intensivering/uitbreiding samenwerking met andere partijen (→ ga naar vraag 17)
  - Ja, anders, namelijk ... (open antwoord programmeren) (→ ga naar vraag 19)
  - Nee, niets opgeleverd (→ ga naar vraag 19)
  - Weet ik niet (→ ga naar vraag 19)

Onderstaande vragen (17-18) alleen beantwoorden als bij vraag 16 het antwoord 'ja, intensivering/uitbreiding samenwerking met andere partijen' is gegeven.

17. Met welke partijen is de samenwerking geïntensiveerd en/of is uw netwerk uitgebreid door de Sportimpuls?

Meer antwoorden mogelijk

- Andere sportvereniging(en)
- Bedrijfsleven
- Beroepsopleiding (roc, mbo, hbo)
- Buurt- of wijkorganisatie (bijv. buurthuis, buurt(sport)werk, buurtvereniging, wijk- of dorpsraad)
- Buurtsportcoach/combinatiefunctionaris
- Buurtsportvereniging/schoolsportvereniging
- Commerciële dienstverlener (accountant, verzekeraar)
- Commerciële sport- en beweegaanbieder (excl. sportschool/fitnesscentrum)
- Gemeente
- GGD
- GGZ
- Huisarts
- Instelling voor gehandicaptenzorg
- Instelling voor jeugdzorg
- Instelling voor kunst en cultuur
- Instelling voor ouderenzorg
- Interventie-eigenaar
- Jeugdorganisatie (bijv. jeugd- en jongerenwerk, jeugdvereniging, scouting, Jong-Nederland)
- Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG)
- Kinderdagverblijf/naschoolse en buitenschoolse kinderopvang
- Leefstijladviseur
- Lokaal jeugdsportfonds
- Lokale sportraad
- Lokale sportservice/lokaal sportloket
- MEE-instelling
- Ouderenorganisatie (bijv. MBvO, ouderenbond)
- Patiëntenorganisatie
- Peuterspeelzaal
- Politie/justitie
- Praktijkonderwijs
- Provinciale sportservice/sportraad
- Regulier onderwijs (basis/voortgezet)
- Revalidatiecentrum
- Speciaal basisonderwijs (sbo)

- Speciaal onderwijs (basis/voortgezet)
- Sportbond
- (Sport)fysiotherapeut
- Sportschool/fitnesscentrum
- Universiteit
- Voedingsdeskundige/diëtist
- Vluchtelingenorganisatie
- Welzijnsorganisatie
- Ziekenhuis
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)

18. Op welke gebieden wordt er met deze partijen op dit moment (intensiever)_samengewerkt?
Meer antwoorden mogelijk

- (Delen) kennis en expertise
- Deskundigheidsbevordering trainers/begeleiders
- Financiële middelen (subsidie, sponsoring, gezamenlijke inzet financiële middelen)
- Gebruik accommodatie
- Gebruik materialen
- Inzet menskracht
- Monitoring en evaluatie
- Promotie sport- en beweegaanbod
- Uitvoer sport- en beweegactiviteiten
- Vergroten betrokkenheid ouders/verzorgers bij bewegen/leefstijl kinderen
- Werving doelgroep
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)

19. Zijn samenwerkingsverbanden gestopt?

- Ja (→ ga naar vraag 20)
- Nee (→ ga naar vraag 21)
- Weet ik niet (→ ga naar vraag 21)

20. Waarom is de samenwerking met partijen gestopt?

Meer antwoorden mogelijk

- Gebrek aan financiële middelen binnen mijn vereniging/organisatie
- Gebrek aan financiële middelen bij samenwerkingspartner(s)
- Gebrek aan menskracht/tijd binnen mijn vereniging/organisatie
- Gebrek aan menskracht/tijd bij samenwerkingspartner(s)
- Negatieve ervaring met samenwerking
- Onduidelijkheden over rollen, taken en/of verantwoordelijkheden
- Ontbreken gezamenlijke ambities/doelen
- Samenwerking is niet meer nodig voor voortzetting activiteiten
- Sport- en/of beweegactiviteiten zijn (deels) gestopt
- Verschillende belangen partners
- Vertrek van sleutelfiguren/personele wisselingen binnen mijn vereniging/organisatie
- Vertrek van sleutelfiguren/personele wisselingen bij samenwerkingspartner(s)
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
- Weet ik niet (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

Borging kennis en expertise

21. Tijdens het opzetten en uitvoeren van het Sportimpuls project zijn kennis en ervaringen opgedaan. Het gaat hier bijvoorbeeld over de wijze van benaderen van deelnemers, contacten leggen met andere organisaties, het plannen van activiteiten en het daadwerkelijk begeleiden van deelnemers. Op welke manier zijn deze kennis en ervaringen vastgelegd/beschikbaar?

Meer antwoorden mogelijk

- Betrokkenen bij het Sportimpuls project zijn nog steeds inzetbaar
- Handleiding/protocol/stappenplan voor uitvoer
- Opleidingsmogelijkheden voor nieuwe trainers/begeleiders (bijv. bijscholingen, train-de-trainer cursus)
- Video-opnames of ander beeldmateriaal
- Website met informatie
- Voorbeelddocumenten (bijv. voorbeeld brief/e-mail, advertentietekst, vragenlijst)
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
- Kennis en ervaringen zijn niet vastgelegd/beschikbaar
- Weet ik niet (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

Borging samengevat

22. Als u terugkijkt op het Sportimpuls project en de vragen in deze vragenlijst, wat heeft de Sportimpuls uw vereniging/organisatie uiteindelijk opgeleverd?

Meer antwoorden mogelijk

- Aandacht voor gezondheidsbevordering (bijv. gezonde voeding, **gezonde leefstijl**)
- Activiteiten op het gebied van gezondheidsbevordering (bijv. workshop gezonde voeding)
- Kennis en ervaring met schrijven projectplan
- Kennis en ervaring met opzetten/uitvoeren project
- Kwaliteitsverbetering sport- en beweegactiviteiten
- Kwaliteitsverbetering trainers/begeleiders
- Meer bekendheid van de vereniging/organisatie**
- Meer betrokkenheid van ouders/verzorgers bij het sporten/bewegen van hun kinderen**
- Meer betrokkenheid van ouders/verzorgers bij de vereniging/organisatie
- Meer betrokkenheid van trainers/begeleiders bij de vereniging/organisatie
- Meer betrokkenheid van vrijwilligers bij de vereniging/organisatie
- (Meer) monitoren/evalueren van sport- en beweegactiviteiten
- Toename aantal leden/deelnemers/klanten
- Toename aantal trainers/begeleiders
- Toename aantal vrijwilligers
- Uitbreiding/intensivering samenwerking met andere partijen
- Uitbreiding sport- en beweegaanbod
- Uitbreiding van andere/nieuwe groepen sporters in mijn vereniging/organisatie
- Verbeterd imago
- Vereniging/organisatie staat meer open voor de samenleving/buurt/andere doelgroepen
- Anders, namelijk ... (open antwoord programmeren)
- Niets opgeleverd
- Weet ik niet (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

23. Welke factoren hebben ervoor gezorgd dat er structurele veranderingen (bijv. nieuw sportaanbod, nieuwe/intensievere samenwerking, meer mensen die wekelijks sporten) zijn opgetreden binnen uw vereniging/organisatie?

Noem de drie belangrijkste succesfactoren

- 1: ... (open antwoord programmeren)
2: ... (open antwoord programmeren)
3: ... (open antwoord programmeren)

Niet van toepassing, er zijn geen structurele veranderingen opgetreden binnen mijn vereniging/organisatie (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

24. Welke factoren hebben juist structurele veranderingen (bijv. nieuw sportaanbod, nieuwe/intensievere samenwerking, meer mensen die sporten) binnen uw vereniging/organisatie beperkt of belemmerd?

Noem de drie belangrijkste beperkende of belemmerende factoren

- 1: ... (open antwoord programmeren)
2: ... (open antwoord programmeren)
3: ... (open antwoord programmeren)

Niet van toepassing, er waren geen beperkende of belemmerende factoren (bij dit antwoord zijn de andere antwoorden niet mogelijk)

Tot slot

25. Zouden wij u naar aanleiding van deze vragenlijst nog mogen benaderen voor een aantal extra verdiepende vragen via een (telefonisch) interview?
- Ja
 Nee

Indien ja, wat is uw telefoonnummer?

26. Als u nog vragen of opmerkingen heeft over de vragenlijst dan kunt u die hieronder weergeven.

Bedankt voor het invullen van de vragenlijst!

Bijlage 2 Interviewschema non-respons projecten

Achtergrondinformatie project (vooraf invullen):

Projectnummer:

Titel project:

Soort project (Regulier, KSG, JILIB):

Gemeente(n) van uitvoer:

Interventie(s):

Doelgroep(en):

Budget:

Geïnterviewde (naam + rol/functie binnen het project): degene die er het meeste over weet.

1. U heeft onlangs van ons een vragenlijst gekregen over borging van uw Sportimpulsproject. Kunt u kort toelichten waarom u deze vragenlijst niet heeft ingevuld?

Borging (sport- en beweeg)activiteiten

2. Kunt u kort aangeven wat er tijdens het Sportimpulsproject is gedaan (soort activiteiten/interventies, doelgroep)?
3. In hoeverre worden de sport- en beweegactiviteiten die in het kader van de Sportimpuls zijn opgezet nog uitgevoerd?

Indien nog steeds activiteiten worden uitgevoerd: Welke activiteiten worden uitgevoerd en op welke manier?

Indien (een deel van) de activiteiten zijn gestopt: Wat was hiervan de belangrijkste reden?

Borging samenwerking

4. Is er met andere partijen tijdens het Sportimpulsproject samengewerkt (denk ook aan interventie-eigenaar, buurtsportcoach, gemeente)?

Indien er is samengewerkt:

- Hoe zag deze samenwerking eruit (rol, taken)?

Indien er niet is samengewerkt:

- Waarom niet?

5. Wordt er met (een deel van) deze partijen nog steeds samengewerkt?

Indien ja:

- Wat heeft ervoor gezorgd dat de samenwerking gecontinueerd kon worden (belangrijkste succesfactoren)?
- Waren er ook belemmerende factoren bij het continueren van de samenwerking?

Indien er niet meer wordt samengewerkt:

- Met welke partij(en)?

- Wat is hiervan de belangrijkste reden?

Algemene ervaringen met Sportimpuls en borging

Vraag 6 indien activiteiten helemaal zijn gestopt. Vraag 7 indien activiteiten (deels) zijn voortgezet.

6. Heeft de Sportimpuls, ondanks dat de activiteiten niet zijn voortgezet, uw vereniging/organisatie wat opgeleverd? Zo ja/nee, kunt u uw antwoord kort toelichten?
7. Wegen de (tot nu toe) gemaakte kosten en inspanningen op tegen de behaalde resultaten? Zo ja/nee, kunt u uw antwoord kort toelichten?
8. Als het gaat om de verschillende aspecten van borging (borging van activiteiten, samenwerking, kennis en expertise, etc.), had u ondersteuning/begeleiding willen hebben op een van deze gebieden? Zo ja, hoe en wanneer? Zo nee, waarom niet?
9. Wat is uw mening over de Sportimpuls subsidieregeling? Is de opzet ervan geschikt om structureel sport- en beweegaanbod te realiseren?

Tot slot

10. Nog andere opmerkingen over/toevoegingen aan dit interview?

Bijlage 3 Voorbeeld interviewschema: (deels) voortgezet JILIB-project

Achtergrondinformatie project (vooraf invullen):

Projectnummer:

Titel project:

Soort project (JILIB):

Gemeente(n) van uitvoer:

Interventie(s):

Doelgroep(en):

Budget:

Aanwezigen bij interview (naam + rol/functie): sportaanbieder (mag ook trainer zijn), projectleider en belangrijkste samenwerkingspartners

Borging (sport- en beweeg)activiteiten

1. Kunt u kort aangeven wat er tijdens het Sportimpulsproject is gedaan (soort activiteiten/interventies, doelgroep)?
  - Binnen de Sportimpuls is het verplicht om sport- en beweegaanbod van de Menukaart Sportimpuls te kiezen.
    - Welke voordelen heeft dit volgens u?
    - Zijn er ook nadelen?
    - Bent u tevreden over dit aanbod?
2. In hoeverre worden de opgezette activiteiten (bijv. sport- en beweegactiviteiten, activiteiten voor trainers, ouders, etc.) op dit moment nog uitgevoerd?

Indien activiteiten nog steeds worden uitgevoerd:

- Welke activiteiten worden nog steeds uitgevoerd en op welke manier (frequentie, duur, door wie)?
- Hoeveel (unieke) deelnemers zijn er gemiddeld per activiteit?
- Wat heeft ervoor gezorgd dat activiteiten gecontinueerd konden worden (belangrijkste succesfactoren)?
- Waren er ook belemmerende factoren bij het continueren van deze activiteiten?
- Hoe en door wie wordt de uitvoering van de activiteiten op dit moment gefinancierd?
- Het doel van de Sportimpuls is dat meer mensen gaan sporten en bewegen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat deelnemers aan de activiteiten blijven sporten en bewegen (bijv. door vervolgaanbod, aanbod is al wekelijks)?
- In hoeverre blijven de deelnemers daadwerkelijk structureel (wekelijks) sporten en bewegen en bent u tevreden met dit resultaat? Waarom wel/niet?
- Bent u van plan om deze activiteiten te blijven aanbieden/uit te breiden? Waarom wel/niet?
- Zijn de activiteiten opgenomen in het langetermijnbeleid van de vereniging/organisatie?
- Sluiten de activiteiten aan bij het gemeentelijk armoedebeleid en in hoeverre heeft het project daarbinnen een rol gekregen?
- Zijn er nog uitdagingen/belemmeringen als het gaat om het continueren van deze activiteiten in de toekomst?

Indien activiteiten zijn gestopt:

- Welke activiteiten zijn gestopt en wanneer?

- Wat was hiervan de belangrijkste reden?

Borging samenwerking

3. Is er met andere partijen tijdens het Sportimpulsproject samengewerkt (denk ook aan interventie-eigenaar, buurtsportcoach, gemeente, (jeugd)gezondheidszorg)?

Indien er is samengewerkt:

- Was dit een bestaande of nieuwe partner?
- Hoe zag deze samenwerking eruit (rol, taken)?
- Was er sprake van cofinanciering in de projectperiode?

Indien er niet is samengewerkt:

- Waarom niet?

4. Wordt er met (een deel van) deze partijen nog steeds samengewerkt?

Indien ja:

- Met welke partij(en) en hoe? Is de samenwerking geïntensiveerd/uitgebreid?
- Wat heeft ervoor gezorgd dat de samenwerking gecontinueerd kon worden (belangrijkste succesfactoren)?
- Waren er ook belemmerende factoren bij het continueren van de samenwerking?
- Bent u van plan om te blijven samenwerken en/of de samenwerking uit te breiden met deze partner(s)? Waarom wel/niet?
- Bent u van plan om nieuwe partners te betrekken?
- Zijn er nog uitdagingen/belemmeringen als het gaat om samenwerking met andere partijen?

Indien er niet meer wordt samengewerkt:

- Met welke partij(en)?
- Wat is hiervan de belangrijkste reden?

Ouderparticipatie & opvoedingsondersteuning

5. In hoeverre is er sprake van ouderparticipatie binnen het project?
- Wat zijn succesfactoren/verbeterpunten in het betrekken van ouders?
  - Bevat het project elementen van opvoedingsondersteuning? Indien ja, hoe reageren ouders hierop?

Borging kennis en expertise

6. Tijdens het opzetten en uitvoeren van het Sportimpulsproject zijn kennis en ervaringen opgedaan. Bijv. over het plannen van activiteiten, de wijze van benaderen van deelnemers, het leggen van contacten met andere organisaties en het begeleiden van deelnemers. Zijn deze kennis en ervaringen vastgelegd/beschikbaar (denk aan een handleiding, opleidingen voor trainers, pool met opgeleide trainers, etc.)? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
7. Heeft de Sportimpuls geleid tot meer aandacht voor monitoring en evaluatie? Zo ja, hoe en door wie? Zo nee, waarom niet (wordt er dan wel geëvalueerd)?

Algemene ervaringen met Sportimpuls en borging

8. Wegen de (tot nu toe) gemaakte kosten en inspanningen op tegen de behaalde resultaten? Zo ja/nee, kunt u uw antwoord kort toelichten?
9. Is er volgens u op tijd gestart met de borging van het Sportimpulsproject? Zo ja/nee, kunt u uw antwoord kort toelichten?
10. Als het gaat om de verschillende aspecten van borging (borging van activiteiten, samenwerking, kennis en expertise, etc.), had u ondersteuning/begeleiding willen hebben op een van deze gebieden? Zo ja, hoe en wanneer? Zo nee, waarom niet?
11. Wat is uw mening over de Sportimpuls subsidieregeling? Is de opzet ervan geschikt om structureel sport- en beweegaanbod te realiseren?

Tot slot

12. Heeft u nog andere opmerkingen over/toevoegingen aan dit interview?

Bijlage 4 Voorbeeld interviewschema: gestopt JILIB-project

Achtergrondinformatie project (vooraf invullen):

Projectnummer:

Titel project:

Soort project (JILIB):

Gemeente(n) van uitvoer:

Interventie(s):

Doelgroep(en):

Budget:

Geïnterviewde (naam + rol/functie binnen het project): degene die er het meeste over weet.

Borging (sport- en beweeg)activiteiten

1. Kunt u kort aangeven wat er tijdens het Sportimpulsproject is gedaan (soort activiteiten/interventies, doelgroep)?
  - Binnen de Sportimpuls was het verplicht om sport- en beweegaanbod van de Menukaart Sportimpuls te kiezen.
    - Welke voordelen had dit volgens u?
    - Waren er ook nadelen?
    - Was u tevreden over dit aanbod?
2. U heeft aangegeven dat de destijds opgezette activiteiten zijn gestopt.
  - Wanneer zijn de activiteiten gestopt?
  - Wat waren hiervan de belangrijkste redenen?
  - Wat had kunnen helpen om de activiteiten wel te continueren?
  - Sloten de activiteiten aan bij het gemeentelijk armoedebeleid en in hoeverre had het project een rol binnen dit beleid?

Borging samenwerking

3. Is er met andere partijen tijdens het Sportimpulsproject samengewerkt (denk ook aan interventie-eigenaar, buurtsportcoach, gemeente, (jeugd)gezondheidszorg)?

Indien er is samengewerkt:

- Was dit een bestaande of nieuwe partner?
- Hoe zag deze samenwerking eruit (rol, taken)?
- Was er sprake van cofinanciering in de projectperiode?

Indien er niet is samengewerkt:

- Waarom niet?

4. Wordt er met (een deel van) deze partijen nog steeds samengewerkt?

Indien ja:

- Met welke partij(en) en hoe? Is de samenwerking geïntensiveerd/uitgebreid?
- Wat heeft ervoor gezorgd dat de samenwerking gecontinueerd kon worden (belangrijkste succesfactoren)?

- Waren er ook belemmerende factoren bij het continueren van de samenwerking?
- Bent u van plan om te blijven samenwerken en/of de samenwerking uit te breiden met deze partner(s)? Waarom wel/niet?

Indien er niet meer wordt samengewerkt:

- Met welke partij(en)?
- Wat is hiervan de belangrijkste reden?

Ouderparticipatie & opvoedingsondersteuning

5. In hoeverre was er sprake van ouderparticipatie binnen het project?
  - Wat waren succesfactoren/verbeterpunten in het betrekken van ouders?
  - Bevatte het project elementen van opvoedingsondersteuning? Indien ja, hoe reageerden ouders hierop?

Borging kennis en expertise

6. Tijdens het opzetten en uitvoeren van het Sportimpulsproject zijn kennis en ervaringen opgedaan. Bijv. over het plannen van activiteiten, de wijze van benaderen van deelnemers, het leggen van contacten met andere organisaties en het begeleiden van deelnemers. Zijn deze kennis en ervaringen vastgelegd/beschikbaar (denk aan een handleiding, opleidingen voor trainers, pool met opgeleide trainers, etc.)? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?
7. Heeft de Sportimpuls geleid tot meer aandacht voor monitoring en evaluatie binnen uw vereniging/organisatie? Zo ja, hoe en door wie? Zo nee, waarom niet (wordt er dan wel geëvalueerd)?

Algemene ervaringen met Sportimpuls en borging

8. Heeft de Sportimpuls ondanks dat de activiteiten niet zijn voortgezet, uw vereniging/organisatie wat opgeleverd? Zo ja/nee, kunt u uw antwoord kort toelichten?
9. Is er volgens u op tijd gestart met de borging van het Sportimpulsproject? Zo ja/nee, kunt u uw antwoord kort toelichten?
10. Als het gaat om de verschillende aspecten van borging (borging van activiteiten, samenwerking, kennis en expertise, etc.), had u ondersteuning/begeleiding willen hebben op een van deze gebieden? Zo ja, hoe en wanneer? Zo nee, waarom niet?
11. Wat is uw mening over de Sportimpuls subsidieregeling? Is de opzet ervan geschikt om structureel sport- en beweegaanbod te realiseren?

Tot slot

12. Heeft u nog andere opmerkingen over/toevoegingen aan dit interview?

Mulier Instituut | Sportonderzoek voor beleid en samenleving
Herculesplein 269 | 3584 AA Utrecht | Postbus 85445 | 3508 AK Utrecht
T +31 (0)30 721 02 31 | info@mulierinstituut.nl | www.mulierinstituut.nl